

موقوفات ماندگار (بخش اول)

نسخه‌های خطی وقفی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی
به کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه (سلام الله علیها)

سید محمود مرعشی *

چکیده

آیه الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی پیش از تأسیس کتابخانه عمومی موقوفه خود، به گسترش کتابخانه‌های دیگر اهتمام داشت، از جمله کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومه سلام الله علیها. در این مقاله فهرست بخشی از نسخه‌های اهدایی ایشان به آن کتابخانه به ترتیب الفبایی عنوان (حرف الف تا ع) آمده است. بیشتر این کتابها در سال ۱۳۷۲ قمری و ۱۳۴۳ شمسی وقف آستان مقدس شده اند. در میان آنها نفایسی از قرنهای هشتم تا یازدهم و نیز نسخه‌هایی که به تصحیح عالمان گذشته رسیده، موجود است. نگارنده در مورد برخی از دانشوران و کتابها توضیحاتی داده است.

کلیدواژه‌ها

مرعشی نجفی، سید شهاب الدین - اهدای کتاب؛ کتابخانه آستان حضرت معصومه
- تاریخ؛ قم - کتابخانه‌ها؛ نسخه‌های خطی - قم؛ نسخه‌های خطی - نفایس؛
کتابخانه‌های قم - تاریخ.

* تولید و رئیس کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی.

مقدمه

مرحوم مغفور والد بزرگوار، پیر و مرادم، مرجع فقیه شیعه و بزرگ فرهنگیار میراث مکتوب اسلامی حضرت آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی قدس سره الشریف همانگونه که بارها در رسانه‌ها و منابع گزارش نموده ام: هنگامی که در نجف اشرف به تحصیل و تدریس اشتغال داشتند، مشاهده می فرمودند که بیشترین ذخایر اسلامی را اجانب به ویژه نماینده پیر استعمار کنسول انگلیس^۱ به یغما می برند، انگیزه گردآوری و حفظ میراث اسلامی در همان جوانی در وجود ایشان تشدید شد و به شدت برای مقابله با این هجوم خطرناک دست به کار شده و به جمع‌آوری نسخه‌های خطی اقدام نمودند، هنگامی که در سال ۱۳۴۲ قمری به ایران آمده و با اصرار مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حایری، مؤسس حوزه علمیه به منظور تدریس در قم اقامت گزیدند، این کار را با سرعت بیشتر ادامه دادند و به تدریج نسخه‌های خطی بسیاری در منزل معظم له جمع آوری شد، طوری که اطاقها و راهروها با انبوه نسخه‌ها مواجه گردید. از آنجا که دیگر جایی برای استقرار کتابها وجود نداشت و تا آن زمان کتابخانه بزرگ ایشان تأسیس نشده بود،^۲ به ناچار تعدادی از نسخه‌های خطی خود را به برخی از کتابخانه‌های بزرگ کشور به صورت رایگان اهدا نمودند. چون حجم آنها در مجموع بسیار گسترده شده بود، تصمیم گرفته شد جهت آگاهی پژوهشگران، فهرست نسخه‌های اهدایی ایشان به کتابخانه‌های مختلف، تدوین و منتشر گردد. از این رو در نخستین اقدام، معرفی و گزارش نسخه‌های خطی اهدایی ایشان به کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه سلام الله علیها در قم منتشر می شود.^۳

۱ نماینده کنسول انگلیسی شخصی به نام: کاظم دُجیلی «Dojeyli» یا کاظم دلال در نجف اشرف معروف بوده و همیشه دنبال پدر بزرگوارم ره می پیمود، تا شاید در این رهگذر نسخه ای نصیبش گردد. بارها از معظم له به اداره پلیس شهر نجف شکایت می کرد که وی نمیگذارد من نسخه ها را برای کنسول انگلیسی خریداری کنم.

۲ اینجانب در کنار مرحوم والد عزیزم شبها ساعتی جهت فراگیری علوم کتابشناسی، نسخه شناسی و کتاب پژوهی اختصاص دادیم که به علت علاقه شدید حقیر به زودی از سن پانزده سالگی با نسخه های خطی آشنا شدم و از آن تاریخ به بعد چون مرحوم والد، به دلیل شئون مرجعیت، شخصا نمی توانستند نسخه های خطی را برای کتابخانه بزرگ خودشان خریداری کنند، این روال را به اینجانب سپردند. لذا هرآنچه نسخه خطی برای کتابخانه از سال ۱۳۳۶ ش گرد آمده است بدون استثناء حقیر آنها را خریداری نموده ام. که تاکنون ادامه داشته است.

۳ ناگفته نماند پیش تر فهرستی از نسخه‌های خطی اهدایی مرحوم والد به کتابخانه آستانه حضرت

مرحوم والد ده ها سال خادم افتخاری مشاهده مشرفه عراق و ایران، مدرّس و امام جماعت آستانه مقدّسه بوده و به تعبیری کبوتر حرم به شمار می آمدند. لذا عنایت ویژه‌ای به احیا و گسترش کتابخانه آستانه داشتند و هم زمان با افتتاح کتابخانه در سال‌های ۱۳۷۰ ق به بعد، صدها کتاب چاپی ارزشمند و نزدیک به ۲۵۰ نسخه خطی نفیس و قرآن‌های خطی و چاپی نادر را به کتابخانه اهدا نمودند.^۱

ایشان نامه‌هایی به دوستان خود که دستی در کتاب و تألیف داشتند، نوشتند و ارسال فرمودند و از آنها خواستند در تکمیل منابع کتابخانه آستانه مشارکت نمایند. از باب نمونه، نامه ایشان به مرحوم استاد عمادزاده اصفهانی است که در فصلنامه میراث شهاب^۲ به چاپ رسید. در بخشی از این نامه آمده است: «... کتابخانه در آستانه مقدسه حضرت فاطمه معصومه افتتاح شده و فعلاً مقدار کمی کتاب تهیه شده خیلی ناقابل. لذا چنانچه از مؤلفات خودتان از هرکدام نسخه تقدیم نمایید مناسب است، و علاوه دوستان را تشویق فرمائید به جا و به موقع خواهد بود...».

در مجموعه کتاب‌های اهدایی معظم له به کتابخانه آستانه مقدسه، چند نسخه بسیار نفیس کهن و نیز تعدادی نسخه‌های نفیس چاپ نشده وجود دارد که از آن جمله‌اند:
الایضاح فی شرح تلخیص المفتاح به عربی در بلاغت، از: خطیب دمشق، مورخ ۷۸۳ ق در مدرسه فاطمیه تبریز.

کتاب صلوة مسعودی به فارسی در فقه حنفی، از: مسعود بن محمود بن یوسف سمرقندی از سده ۷ ق، نسخه نفیس و کهن مورخ ۸۲۹ ق.

مدخل منظوم در اخترشناسی به فارسی، از: عبدالجبار خجندی از سده ۷ ق، نسخه نفیس و کهن مورخ ۸۸۷ ق.

کتاب خزائن جواهر القرآن به عربی در تفسیر، از: علی قلی بن قرچقای خان خلجی قمی.

عبدالعظیم حسنی (ع) را در کتابشناسی توصیفی آیت الله مرعشی نجفی صفحات ۴۱۹-۵۵۸ منتشر شده است.

۱ رجوع شود به مقاله «دست‌نوشت‌های آیت الله مرعشی نجفی در «گنجینه قرآن آستانه مقدسه قم»، منتشر شده در فصلنامه میراث شهاب، شماره پیاپی ۷۸، صص ۳-۱۴.

۲ میراث شهاب، شماره پیاپی ۹۱، مقاله «نامه‌های نویافته»، صص ۶-۷.

نسخه بسیار نفیس و چاپ نشده به خط مؤلف در سال ۱۰۸۸ ق. این نسخه جلد نخست کتاب است و یک جلد دیگر از چهار جلد این کتاب نیز نسخه اصل به خط مؤلف، در کتابخانه بزرگ ما موجود می‌باشد.

صحیفه سجادیّه. نسخه نفیس که با نسخه علامه مولی محمد باقر مجلسی مقابله و تصحیح شده است، مورخ ۱۰۸۹ ق و نسخه‌های نفیس دیگر.

به یاری خداوند پس از پایان این فهرست، به معرفی و گزارش نسخه‌های اهدایی ایشان به کتابخانه‌های دیگر می‌پردازم. جالب است بدانید که مجموع نسخه‌های خطی ای را که مرحوم پدر بزرگوارم حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) به کتابخانه‌ها هدیه کرده‌اند، بالغ بر چند هزار جلد می‌باشد.

واقعاً در جهان شخصیتی چون آیت الله مرعشی نجفی (ره) وجود دارد که در طول زندگانی خود با مشقات بسیار و حذف یک وعده غذای روزانه خود، اجرت نماز و روزه استیجاری را صرف خرید نسخه‌های خطی کند و در نهایت آنها را در طبق اخلاص نهاده به رایگان تقدیم ملت نماید؟ ولی چه باید کرد که علی‌رغم عظمت کتابخانه بزرگ ایشان، متأسفانه آنگونه که باید به این کتابخانه عنایت نشده است. به عنوان نمونه عرض می‌کنم چاپ و انتشار مجلّات فهرست نسخه‌های خطی این کتابخانه که تاکنون پنجاه جلد آن چاپ و منتشر شده، هیچ وجهی برای چاپ و انتشار آن از سوی دولت دریافت نشده است. دوم تصحیح و انتشار آثار علمی بزرگوار از جمله کتاب‌های ملحقّات الاحقاق که تاکنون ۳۶ جلد آن چاپ شده و دانشنامه موسوعه الامامة في نصوص أهل السنّة که در ۵۵ یا ۶۰ تنظیم شده و تاکنون ۳۰ جلد آن منتشر گردیده است نیز، عمده هزینه‌های آن اعم از حقوق محققان آن مجموعه و چاپ و انتشار آن بر دوش اینجانب بوده است. حقوق و مزایای واحد خواهران که تاکنون وجهی در بودجه کتابخانه قرار نگرفته است. انتشار فصلنامه‌های کتابخانه که تا امروز ۲۴ سال است که منتشر شده و انتشار بیش از سیصد عنوان کتاب در ۵۵۰ جلد که با شمارگان چندانی زیاد چاپ و به کتابخانه‌های بزرگ داخل و خارج اهدا گردیده و می‌گردد. تهیه و تنظیم چاپ و انتشار فهرست کتابخانه‌های کشورهای خارج، که تاکنون افزون بر بیست کتابخانه خارج از

کشور، فهرست و منتشر شده است و بسیاری موارد دیگر که علی‌رغم پیگیری، تاکنون بدان عنایتی به عمل نیامده است. و إلى الله المشتكى.

مرحوم والد قدس الله نفسه الزكية واقعاً برای میراث مکتوب اسلامی دست از پانمی‌شناخت. در اوج گرفتاری دیون در نجف اشرف، آن چنان بستر را فراهم می‌کرد تا ذخایر مهمّ اسلامی را سوداگران از کشورهای اسلامی خارج نکنند. روزی بر سر خرید یک نسخه خطی از کتاب ریاض العلماء (در تراجم و رجال) که تا آن روز کسی آن را ندیده بود و مرحوم والد مشتاق زیارت این اثر که در چند جلد نگاشته شده، بی‌صبرانه در انتظار بودند، هنگام خرید آن با نماینده کنسول پیر استعمار انگلیس، درگیر شده و شبی را در نجف اشرف به زندان افتادند. با تمام این مشقات هر چه از ذخایر مکتوب تا اواخر عمر شریف خود خریداری کرده بودند، به رایگان به ملت خود هدیه نمود. کیست که باور کند یک روحانی جوان علی‌رغم وضع بسیار بد معیشت و بدون مساعدت دولت، توانست یک کتابخانه‌ای را بنیاد نماید که اکنون از لحاظ نسخه‌های نفیس و کهن خطی شهره آفاق و نخستین کتابخانه بزرگ کشور به شمار می‌آید.

در پایان یادآور می‌شود، سخن درباره این کتابخانه بیش از آن است که در این مختصر بگنجد. به همین مقدار بسنده شد و به امید حق در مقدمه کتاب چند جلدی موقوفات ماندگار در این خصوص مطالب بیشتری خواهم آورد.

در اینجا درود می‌فرستم به روان پاک همه مؤلفین علوم اسلامی که بر خوان گسترده اندیشه‌های نورانی آنان متنعم هستیم و همه بزرگانی که در حفظ و احیای میراث علمی و اسلامی مان کوشیدند و نقد عمر خود را در این مسیر نهادند. باید یاد کنم از گنجورهای گنجینه‌های نسخه‌های خطی، فهرست‌نگاران و کتابشناسان که با تلاش‌های علمی‌شان، پژوهشگران را با میراث مکتوب آشنا ساختند.

رحمت الهی شامل حال زنده‌یاد مرحوم حجت‌الاسلام سید ناصرالدین حسین تفرشی قمی متخلص به آرام،^۱ که در ایام ریاست کتابخانه آستانه مقدسه، برای گسترش و غنی‌سازی مکتبه بسیار جوشید و کوشید و خروشید. فهرست‌نگار پیشکسوت و فاضل، آیت و اسوه

۱ درباره شرح حال مرحوم سید ناصرالدین آرام رجوع شود به: ستارگان حرم، ج ۳۱، صص ۲۰ - ۳۴.

کتابشناسی و نسخه‌شناسی و تصحیح متون: زنده‌یاد استاد محمدتقی دانش‌پژوه، که مدتی از عمر شریفش را به شناسایی نسخه‌های خطی آستانه مقدسه حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها اختصاص داد، سهمی در احیای این مکتبه شریف دارد.

اکنون این کتابخانه بالنده، در ساختمانی باشکوه، با ده‌ها هزار کتاب چاپی و گنجینه نسخه‌های خطی و قرآن‌های خطی نفیس و چاپی و بخش اسناد و عکس‌های تاریخی و آرشیو مطبوعات و دیگر نفایس مکتوب، پذیرای صدها جوان جوای علم است. کوشش‌های تولید محترم آستانه مقدسه حجت الاسلام و المسلمین سعیدی، و ریاست کتابخانه حجت الاسلام محمدی و فهرست‌نگاران نسخه‌های خطی کتابخانه مذکور: حجت الاسلام نقیبی و حجت الاسلام انصاری، در خور تقدیر و تحسین است. گفتنی است در فهرست موجود از فهرست زنده‌یاد مرحوم استاد محمدتقی دانش‌پژوه و فهرستی که نامبردگان فعلی کتابخانه تنظیم نموده‌اند، استفاده شده و البته با گزیده و رفع اشتباهات و تغییر و اصلاحات فراوان. در این فهرست، کتاب‌ها به ترتیب الفبایی اسامی‌شان معرفی شده و مجموعه‌ها در آخر قرار گرفته است. شماره نسخه‌ها در مخزن که نسخه درخواستی با آن قابل بازیابی است، به خط درشت، قبل از عنوان کتاب‌ها قرار دارد. روش ما در این فهرست، مراعات اختصار بوده و برای کتاب‌های معروف، از آوردن کتابشناسی توصیفی خودداری شده است.

۱۵۴۱

ابواب الجنان

(اخلاق - فارسی)

از: میرزا رفیع‌الدین محمد بن فتح‌الله واعظ قزوینی (۱۰۸۹ ق)

نسخه موجود جلد نخست کتاب از فهرست مطالب آغاز و تا پایان (مجلس چهارم) به فرجام رسیده است.

آغاز افتاده: «... از آن بالاتر که رشته آمال و امان دام فریبش گردد، اگر سبک روحی‌اش گاو زمین را بفریاد نرسیدی».

انجام: «... و محامد خصال آراسته همیشه منظور الطاف و احسان و عنایت بی‌نهایت خودسازد».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در جمادی‌الاولی ۱۳۷۲ق، مهر کتابخانه و مهر مغازه ناصری کتابفروش در کرمانشاه و تاریخ ۱۲۹۱ در برگه آغازین آمده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای، عطف: تیماج سبز.

۲۲۱گ، ۲۱س، ۲۰ × ۲۸سم

۱۲۴۸

احیاء علوم الدین

(اخلاق - عربی)

از: ابوحامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵ ق)

نسخه موجود مشتمل بر ربع سوم و چهارم کتاب می‌باشد.

آغاز: «الحمد لله الذی تتحیر دون ادراک جلاله القلوب و الخواطر».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، رکابه‌نویسی و تصحیح دارد، مهر مربع

«عبدالله علی محمد الشریف» و مهر بیضوی «الله محمد علی حسن و حسین و بتول» در

آغاز و پایان نسخه دیده می‌شود، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.

جلد: تیماج زرشکی فرسوده مجدول با لبه برگردان.

۳۲۸گ، ۳۴س، ۱۴/۵ × ۲۰/۵سم

۱۳۳۱

احیاء علوم الدین

(اخلاق - عربی)

از: ابوحامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵ ق)

نسخه موجود مشتمل بر ربع اول و دوم کتاب می‌باشد.

آغاز: «الحمد لله اولاً و آخراً حمداً كثيراً متوالياً وان کان يتضاءل دون حق جلاله حمد

الحامدین واصلی و اسلم علی رسله ثانیاً».

انجام: «تم ربع العادات و هو الجزء الثانی المشتمل علی الكتب العشرة و يتلوه الجزء

الثالث و اوله کتاب آداب القلب».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه،

اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش، با مهر مربع «العبد محمد علی شریف».

۱ فردی که برای گردآوری نسخه‌های خطی با مرحوم مغفور والد بزرگوارم همکاری داشت.

جلد: تیماج زرشکی مجدول گرهی لبه دار، با ترنج و سرترنج، ضربی.
۲۶۵گ، ۳۴س، ۱۵ × ۲۱سم

۱۳۸۹

احیاء علوم الدین

(اخلاق - عربی)

از: ابوحامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵ ق)

نسخه موجود مشتمل بر کتاب التوبة (الکتاب الاول من ربيع المنجيات) می باشد.
آغاز: «الحمد لله الذي بتحميمه يفتح كل باب ... اما بعد فان التوبة عن الذنوب بالرجوع الى ستار العيوب».

انجام افتاده: «يسبحون الله بكرة وعشيّاً و في رواية انه على كل دوحه».

نسخ، بی کا، بی تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، تملک عبدالرحیم بن عبدالجواد در ۱۲۹۸ق با مهر بیضوی، هدایای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.

جلد: تیماج زرشکی، عطف: تیماج قهوه ای سیر.
۴۰۸گ، ۲۳س، ۱۶ × ۲۳سم

۱۶۶۳

اخبار روسیه

(تاریخ - فارسی)

از: ماردروس داوود خانف (سده ۱۲ ق)

ترجمه اخبار مختلف روسیه از روزنامه های «ژورنال دوسن پطرزبورغ» و «لاتیورکی»، نوشته ماردروس داوود خانف به زبان فارسی.

آغاز: «از قراری که در روزنامه آکاوی اعلام می کنند اهالی شهر مسکو در کمال».

انجام: «همچنین دولت در خیال است که راه آهن به سمت سیبری نیز دائر و برقرار نماید».
نستعلیق زیبا، بی کا، بی تا، سده سیزدهم و چهاردهم، عناوین: مشکى، صفحات دارای رکابه، هدایای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: مشمع قرمز.
۵۴گ، ۱۳س، ۲۰/۵ × ۳۲سم

اهدای آقای آقا شیخ محمد
بیتا به آستانه علمیه قم سال
۱۳۷۲

تجدیداً مملو از روزنامه‌های روزگار

دولت روسیه
ولاورکی

کتابخانه
مستوفی‌الذکر

از آن که روزنامه‌ها و کتاب‌ها اعلام کنند تا ای شهسوار کمالی و کوشش
شوال سید و کافران و آردن اجاساب و اجاساب و آردن و هانات فکراز
کافانهای روسیه آمده باشد در هر دو مجلس کسب و کسب و کسب و کسب
و همچنین با نام و در این باب و وقت کار است چندین و در این
که وقت آن با نام از این است

درب و تمام و همه که بگویند که در وقت سبب سببای در همه کمال
و غیر از آن اول و این کتاب و تاریخ آورده چندین و کاشک کمال جانب
اولی که سبب که در تاریخ که در تاریخ که در تاریخ که در تاریخ
و این با این تاریخ و در وقت که در تاریخ که در تاریخ که در تاریخ
در وقت و کنگ و کنگ و کنگ
درب و تمام و همه که بگویند که در وقت سبب سببای در همه کمال

هو
اخبار
مجله مخصوصه دولت
روسیه از روزنامه‌های روزگار
دو سن پترزبورگ و لاتیوی
کتابنده درگاه مار در وکس
داو خانف ترجمه
مؤوده

۱۱۰۴

الأربعون حديثاً

(حدیث - عربی)

از: شیخ بهایی، بهاءالدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰ ق)

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده ۱۲ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر مستطیل به نقش «وقف نمود سید شهاب‌الدین الحسینی المرعشی به کتابخانه آستانه حضرت معصومه (۱۳۴۷)» و مهر بیضوی در برگ ۳ با عبارت «محمدسعید»، حاشیه برخی اوراق بریده شده و آثار رطوبت و هجوم موریانه‌ها در برگ‌های نسخه مشهود است.

جلد: تیماج سبز مجدول، با ترنج و سرترنج زرین.

۲۳۵گ، ۱۴س، ۱۲ × ۱۹سم

۱۱۷۲

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

(فقه - عربی)

از: علامه حلی، جمال‌الدین حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ق)

نسخ، محمد سلیم بن محمد جعفر طالقانی، ۱۱۱۵ق، عناوین و نشانیها: شنگرف یا نانوشتنه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش، با یادداشت تملک ملا طهماسب. جلد: تیماج زرشکی، با ترنج و سرترنج ضربی.

۲۱۳گ، سطور مختلف، ۱۴ × ۱۹/۵سم

۱۴۳۴

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

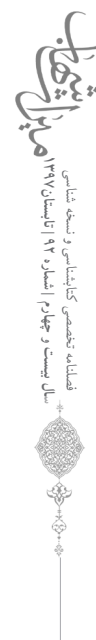
(فقه - عربی)

از: علامه حلی، جمال‌الدین حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ق)

نستعلیق، بی‌کا، پنج‌شنبه ۲۹ جمادی‌الثانیه سنه ۱۰۶۸ در قهوه‌خانه باقر در خدمت ملا محمد تقیا، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای رکابه، تملک محمدطالب حسینی مازندرانی با مهر بیضوی «یا علی بن ابی‌طالب»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.

جلد: مقوای مشکی، عطف: تیماج قرمز.

۱۴۸گ، ۱۹س، ۱۸ × ۲۴سم

۱۱۶۹

ارشاد القلوب الى الصواب

(حدیث - عربی)

از: ابومحمد حسن بن ابی الحسن بن محمد دیلمی (قرن ۸ ق)
این نسخه دومین بخش ارشاد القلوب و مشتمل بر فضایل و مناقب امیرالمؤمنین علیه السلام است. سه بیت از پایان نسخه افتاده است.
آغاز: «بسمله، روى عن النبي صلى الله عليه وآله انه قال لأخي علي بن ابی طالب علیه السلام فضائل لاتحصی کثرة فمن ذکر فضیلة من فضائله».
انجام افتاده: «خلقن مدادا و السموات کاغذ؟».

نسخ و نستعلیق، بی‌کا، قرن ۱۳ق، عناوین و نشانیها: مشکى و شنگرف، رکابه‌نویسی دارد، دارای حواشی به فارسی و عربی و تصحیح و تحریر نسخه بدل، حواشی با عناوین «م ز» و «مص» [مصنف]، با مهر مستطیل اهدا با این عبارت: «اهدایی آقای آیت الله نجفی مرعشی به کتابخانه آستانه مقدسه قم در ۱۳۴۳ش».
جلد: مشتمع سبز، عطف: تیماج قرمز روشن.
۲۲۴گ، سطور مختلف، ۱۲ × ۱۹/۵سم

۱۴۵۵

الاستبصار فیما اختلف من الاخبار

(حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفه، محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)
نسخه موجود از کتاب الطهارة آغاز و تا کتاب الصیام باب صیام الثلاثة ایام فی کل شهر به فرجام آمده است.

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، با بلاغ سماع، حواشی دارد با نشان «س م م»، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ش، وقف اولاد ذکور من اهل التحصیل از محمد بن غیاث کاظمی با مهر بیضوی.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۱۷۴گ، ۲۴س، ۲۰ × ۲۶سم

۱۳۸۳

الأسفار الأربعة العقلية (في الحكمة المتعالية)

(فلسفه - عربی)

از: ملاصدرا، صدرالدين محمد بن ابراهيم شيرازي (۱۰۵۰ ق)

نسخه موجود مرحله ششم از جلد نخست کتاب است.

آغاز: «المرحلة السادسة في العلية والمعلوية وفيه فصول فصل في تفسير العلة وتقسيمها فنقول العلة لها مفهومان».

انجام: «و يتلوه شاهدان البيّنة هو القسم الاوّل و هو الاشارة الى صفاء جوهر الروح و الشاهد هو القسم الثاني و هو الاستدلال بالاشكال».

انجامه: «تم المجلد الاول من الاسفار الاربعة في الحكمة المتعالية بعون الله تعالى على يد اقل الطلاب ابراهيم الطهراني».

نستعليق، ابراهيم تهراني، دهم شهر جمادى الاولى ۱۲۷۶ در دارالمؤمنين سبزوار، عناوين و نشانيها: شنگرف، صفحات داراي ركا به، اهدايي آيت الله مرعشي نجفي در ۱۳۴۳ ش.
جلد: تيماج مشكي مجلدول.
۲۰۲ گ، ۲۳ س، ۱۸ × ۲۲/۵ سم

۱۲۷۲

الاصلاح و فيه الفوز و الفلاح

(فقه - عربی)

از: سيّد مجاهد، محمد بن علي طباطبائي حائري (۱۲۴۲ ق)

آغاز: «الحمد لله الذي مهّد لنا طريق اصلاح العمل و مسلك النجاة و التجافي عن الخطاء و الزلل».

انجام افتاده: «... و لايجوز التقديم في اول الوقت فيكون مجزية اختلف فيه الاصحاب فذهب بعضهم الى انه يجب عليه».

نستعليق، بي كا، بي تا، عناوين و نشانيها: مشكي، اهدايي آيت الله مرعشي نجفي در ۱۳۴۲ ش.

جلد: تيماج قهوه اي مجلدول.
۶۸ گ، ۲۱ س، ۱۷ × ۲۱/۵ سم

۱۳۴۸

اطباق الذهب

(ادبیات - عربی)

از: شرف‌الدین عبدالمؤمن بن هبة الله شفروه اصفهانی (۵۹۸ ق)
آغاز: «اللهم انا نحمدك على ما اسبلت علينا من جلايب كرمك و سبلت من شآبيب
نعمك».

نسخ، بی‌کا، سه شنبه ۲۴ جمادی الاولی ۱۲۹۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای
حواشی، صفحات رکابه نویسی دارد، با متفرقاتی از احادیث و اشعار در پایان، اهدایی آیت
الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۱ش.
جلد: مشتمع قهوه‌ای، عطف: تیماج قرمز.
۱۰۳گ، ۱۱س، ۱۴/۵ × ۲۰/۵سم

۱۴۷۳

الأم

(فقه شافعی - عربی)

از: ابو عبدالله محمد بن ادريس شافعی (۲۰۴ ق)
به گزارش معرفی این کتاب به قلم زنده‌یاد مرحوم استاد محمدتقی دانش‌پژوه در فهرست
نسخه‌های خطی کتابخانه آستانه مقدسه قم، ص ۷۸ مراجعه شود.
آغاز افتاده: «... و قال ابوحنيفه ... ان الشفعة تثبت بالشركة بالملك».
انجام افتاده: «... لعلها ام ولد لرجل فيخلى بينها وبين رجل».
نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، سده نهم و دهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله
مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر مستطیل کتابخانه.
جلد: تیماج خاکستری مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۱۱۱گ، ۲۵س، ۱۸ × ۲۶/۵سم

۱۵۲۵

انوار التنزيل و اسرار التأويل

(تفسیر - عربی)

از: قاضی ابوسعید عبدالله بن عمر بیضاوی (۶۸۵ ق)
نسخه موجود از آغاز قرآن تا آیه ۱۱۰ سوره اسراء را شامل است.

آغاز: «الحمد لله الذي نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرا فتحدى باقصر سورة من سوره مصاقع الخطباء».

انجام افتاده: «قل ادعو الله اودعوا الرحمن نزل حين سمعوا المشركون (كذا) رسول الله يقول يا الله يا رحمان».

نسخ، بی‌ک، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: سنگرف، با حواشی در هامش و برگ‌های جداگانه، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه. جلد: تیماج زرشکی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی، عطف: تیماج خاکستری. ۳۷۹گ، سطور مختلف، ۲۰ × ۲۶/۵سم

۱۵۸۱

انوار التنزیل و اسرار التأویل

(تفسیر - عربی)

از: قاضی ابوسعید عبدالله بن عمر بیضاوی (۶۸۵ ق)

نسخه موجود مشتمل بر جلد نخست از فاتحة الكتاب تا پایان سورة حجر می‌باشد. نسخ، بی‌ک، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها و آیه‌ها: سنگرف، صفحات دارای رکابه و مجدول به سنگرف و لاجورد، برگ آغازین درون جدول زرانود، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه. جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت. ۲۹۴گ، ۳۳س، ۲۰ × ۲۹/۵سم

۱۵۹۱

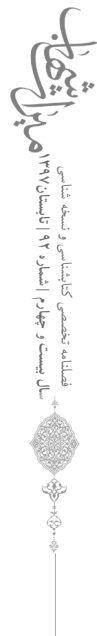
انوار القلوب

(اعتقادات - فارسی)

از: سید محمدباقر بن محمد ملاباشی موسوی شیرازی (۱۲۴۰ ق)

در فضایل و مناقب چهارده معصوم (ع) است به تفصیل، در یک مقدمه در اصول خمس و چهارده مقصد و هر مقصد به نام یک معصوم و دارای سه منهج مشتمل بر انوار متعدد با عناوین «نور نور» که در چند جلد نگاشته است.

نسخه‌ای از این کتاب در کتابخانه آیت الله العظمی مرعشی نجفی، به شماره ۱۶۴۴ موجود می‌باشد و در فهرست کتابخانه (ج ۵، ص ۴۴) گزارش شده است.

الذریعه: ج ۲، ص ۴۳۸؛ فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۵، ص ۲۴۲.
نسخه موجود جلد سوم و از مقصد هشتم (مناقب امام صادق علیه السلام) آغاز و تا
چهاردهم می باشد.

آغاز: «الحمد لله الذي جعل نبينا خيرا الصادقين و منّ علينا بولاية امير المؤمنين و اولاده
المعصومين».

انجام افتاده: «... و سيّد حميرى كه پيش از اين پارهٔ احاديث در جلالت قدر و تعصّب او
در مذهب تشييع مذكور شد نيز نشسته بود».

نستعليق، بى كا، بى تا، سده ۱۳ق، عناوين و نشانيها: سنگرف، يادداشت وقف عام از جانب
سيّد محمد موسى ربيع الاول ۱۲۶۲ با مهر مربع «العبد سيّد محمد موسى»، اهلايى
آيت الله مرعشى نجفى در ۱۳۷۲ق.

جلد: تيماج قهوه‌اى مجدول، با ترنج و سرترنج ضربى و نماى بارگاه كريمه اهل بيت.
۱۳۲گ، ۲۷س، ۲۰ × ۳۰سم

آغاز «انوار القلوب»، از: سيّد محمد باقر ملباشى شيرازى.

شماره نسخه: ۱۵۹۱

۱۶۶۱

الانوار النعمانية في بيان معرفة النشأة الانسانية

(متفرقه - عربی)

از: سیّد نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری (۱۱۱۲ ق)

آغاز: «نحمده بنعمته علی نعمائه و نصلی علی عبده المقرب لديه محمّد و آله».

انجام: «هذا تمام الكلام في هذا الجزء و لذكر المنجيات و توابعها بانوار اخرى».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده ۱۲ و ۱۳ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای رکابه، اهدایی آیت

الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق با مهر مستطیل کتابخانه.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، با لچک ترنج و سرترنج ضربی.

۲۱۷ گ، ۲۷ س، ۲۰ × ۳۲ سم

۱۱۸۶

الأنوار و مفتاح السرور و الأفكار في مولد النبي المختار

(تاریخ - عربی)

از: ابوالحسن احمد بن عبدالله بکری (قرن ۵-۶)

زندگانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از زادروز تا ازدواج و مختصری از زندگانی اجداد آن حضرت را به شیوه روایی و داستانی با عناوین قال الراوی و قال صاحب الحدیث در ضمن هفت جزء به رشته تحریر کشیده است. درباره عصر مؤلف و مذهب وی مطالب بسیاری در منابع موجود آمده است.

این کتاب به چاپ رسیده و نسخه‌های خطی متعددی از آن به شماره‌های ۵۶۷۸، ۱۲۵۶۵/۱، ۳۶۶۳، ۱۰۱۰۷، ۱۰۱۱۸ و ۱۳۶۷۷ در کتابخانه آیت الله العظمی مرعشی نجفی موجود است.

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا): ج ۵، ص ۲۶۵-۲۶۷.

آغاز: «الحمد لله الذي خلق رواج الاشياء بقدرته و جعل لها نورا بمشيئته و خلق الارواح».

انجام: «محمّد اقسام ذالجلال بعزّه * كذا لك اقسام الباری ببيت حوی علی».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده سیزدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی

نجفی در ۱۳۴۳ ش، با یادداشت تملک ریحان‌الله موسوی^۱ در کربلا با مهر وی.

۱ مرحوم آیت‌الله سیّد ریحان‌الله موسوی از عالمان و مؤلفان سده ۱۳ قمری است. آن مرحوم کتابخانه

جلد: مقوّا، گوشه‌ها و عطف: تیماج قرمز.
۱۵۱گ، ۱۷س، ۱۴/۵ × ۱۹/۵سم

۱۳۴۴

الایضاح فی شرح تلخیص المفتاح (بلاغت - عربی)

از: خطیب دمشق، محمّد بن عبدالرحمان قزوینی (۷۳۹ ق)
آغاز: «الحمد لله ربّ العالمین ... اما بعد فهذا كتاب في علم البلاغة و توابعها ترجمته
بالایضاح و جعلته علی ترتیب».

نسخ، بی‌کا، شب پنج‌شنبه، ۹ جمادی الاولی، ۷۸۳، در مدرسه فاطمیه تبریز، عناوین و
نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای رکابه، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در
۱۳۴۲ش، یادداشت خرید محمّد قمی ادر نجف اشرف در تاریخ شعبان ۱۳۳۶.
جلد: مشتمع نارنجی، عطف: تیماج قرمز.
۱۶۱گ، ۱۹س، ۱۳ × ۲۰سم

۱۵۹۸

بحار الانوار

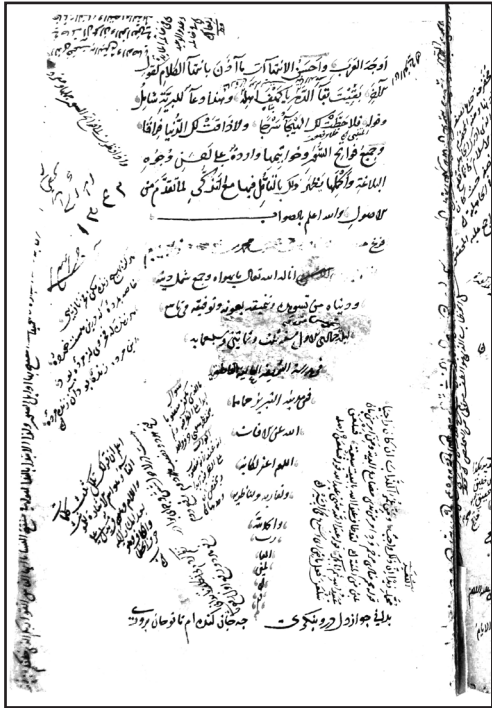
(حدیث - عربی)

از: مولی محمّد باقر بن محمّد تقی مجلسی (۱۱۱۰ ق)

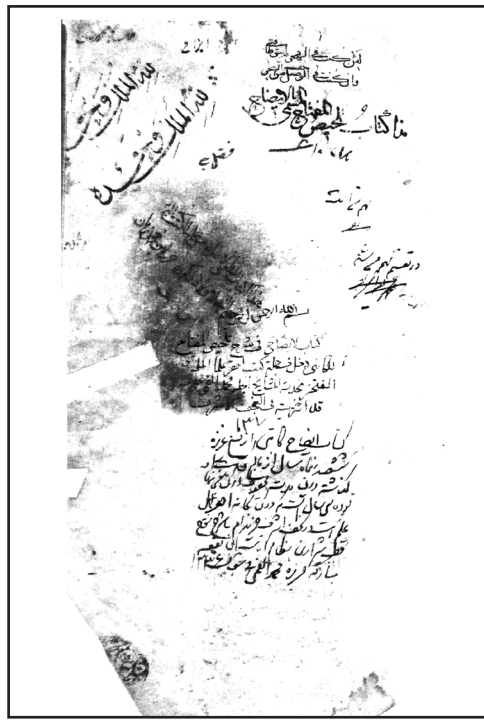
نسخه موجود مشتمل بر جلد پانزدهم (فی الایمان و الکفر) می‌باشد.
آغاز: «باب الکفر و مساوی الاخلاق اقول سیجی فی ابواب کتاب العشرة و کتاب الآداب و السنن».

بسیار بزرگ و نفیس خطی داشته و آنگونه که در منابع آمده: افزون بر ده هزار نسخه خطی نفیس
گردآوری کرده است. پس از رحلت آن عالم بزرگوار کتاب‌ها بین بازماندگان تقسیم و آنان به تدریج
به فروش رساندند. بحمدالله اینجانب که با جدّیت بسیار دنبال این مجموعه بودم، موفق شدم
بیشترین نسخه‌های خطی نفیس آن را طی چندین مرحله برای کتابخانه بزرگ و جهانی خودمان
خریداری نمایم. در بیشتر کتابخانه‌های بزرگ کشور از جمله کتابخانه آستان قدس رضوی، کتابخانه
ملّی، کتابخانه مجلس، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، کتابخانه ملّی ملک و چند کتابخانه دیگر
حداقل چند نسخه یا بیش از یکصد نسخه از نسخه‌های خطی کتابخانه آن عالم ربّانی در آنها وجود
دارد، که خود حاکی از مجموعه بسیار عظیمی از نسخه‌های خطی اسلامی است.
۱ ظاهراً ایشان مرحوم آیت‌الله حاج میرزا محمد ارباب اشراقی قمی است که از عالمان بزرگ قم و
تحصیلات خود را در نجف اشرف به پایان برده است. وی جدّ آقایان اشراقی‌های قم بوده و کتابخانه
بسیار نفیسی داشته است، که بحمدالله اینجانب موفق شدم طی چند مرحله نسخه‌های نفیس آن را
برای کتابخانه بزرگ و جهانی خودمان خریداری نمایم.

انجام «الإيضاح في شرح تلخيص المفتاح»،
از: خطيب دمشق محمد بن عبدالرحمن قزويني (٧٣٩ ق)،
مؤرخ جمادى الاولى ٧٨٣ در مدرسه فاطمية تبريز.
شماره نسخه: ١٣٤٤

صفحة عنوان «الإيضاح في شرح تلخيص المفتاح»،
از: خطيب دمشق محمد بن عبدالرحمن قزويني.
شماره نسخه: ١٣٤٤

انجام: «قد تمّ الجزء الثالث من الاجزاء الثلاثة لكتاب الايمان و الكفر من جملة كتاب بحار الانوار».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف یا نانوشته، صفحات دارای رکابه، طبق وقف‌نامه در برگ آغازین در تاریخ ۱۲۳۵ این نسخه با مجلدات دیگر این کتاب از طرف علی‌شاه در جمادی‌الاولی ۱۲۳۴ وقف برای استفاده عموم طلاب با تولیت شیخ محمّدحسن امام جمعه و جماعت دارالخلافة طهران با مهر مستطیل «علی به ظل سلطان ز شاه شد ملقب پسر دهم فتحعلی شاه قاجار (۱۲۵۰)» و مهر مربع «انا مدینه العلم و علی بابها»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه.

جلد: تیماج زرشکی مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی، عطف: تیماج قرمز روشن. ۱۰۷گ، ۳۱س، ۲۰ × ۳۰سم

۱۴۹۳

تحریر الأحكام الشرعیة علی مذهب الامامیة

(فقه - عربی)

از: علامه حلّی، جمال‌الدین ابومنصور حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ق)

از میان ۲۰۰ نسخه شناخته شده از این کتاب، بیش از ۲۰ نسخه ارزنده از آن در کتابخانه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی موجود است؛ از جمله نسخه شماره ۸۵۱۵ مورّخ ۲ جمادی‌الاولی ۷۱۹ق (در حیات مؤلف).

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۷، ص ۱۰۸-۱۲۵.

نسخه موجود از کتاب النکاح آغاز و تا پایان دیات به فرجام آمده است.

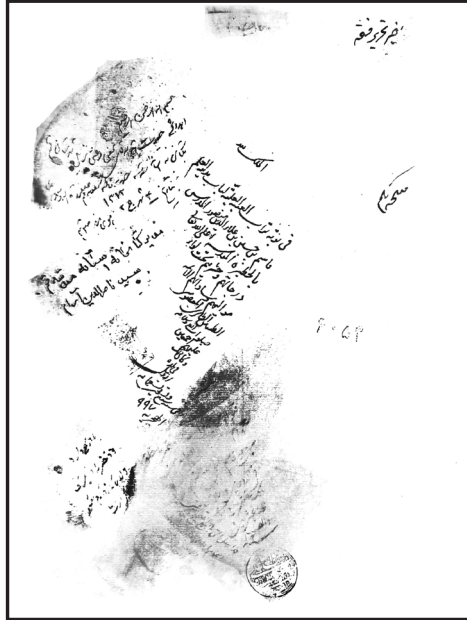
آغاز: «کتاب النکاح و فيه مقاصد الاول فی ماهیته و فضله و فيه خمسة مباحث الاول الاقرب انّ النکاح حقیقة فی العقد مجاز فی الوطی».

نسخ، مسعود بن ابراهیم بن نصرالله، شنبه ۱۰ ربیع‌الثانی ۹۸۹ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، تملک قاسم بن حسین بن علاء‌الدین منصور مدرّس حظیره مقدّسه اردبیل به سال ۹۹۷ق، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق و مهر دایره‌ای «توکلّت علی الله».

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.

۳۶۲گ، ۱۹س، ۱۸ × ۲۵سم

یادداشت تملک قاسم بن حسن بن
علاءالدین منصور مدرّس حظیره مقدسه،
در ۹۹۷ ق، در بلده اردبیل در ابتدای
«تحریر الأحكام الشرعية علی مذهب الامامیه» اثر:
علامه حلی
نسخه شماره: ۱۴۹۳

۱۰۹۷

تحریر القواعد المنطقية فی شرح الرسالة الشمسية

(منطق - عربی)

از: قطب الدین محمد بن محمد رازی (۷۶۶ ق)

التراث العربی: ج ۳، ص ۷۴؛ فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۷، ص ۱۷۰.
در این نسخه دیباچه کتاب نیامده است.

آغاز: «بسمله، ورتبته علی مقدّمه وثلث مقالات و خاتمة. اما المقدّمه...».

انجام: «لأنّ الأجزاء بیّنة الثبوت للشیء و لیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الاوراق».

نسخ، عبدالقیوم بن نقی، شنبه ماه دهم (شوال) ۱۰۵۳، برگ نخست نونویس است، عناوین و

نشانیها شنگرف، دارای حواشی، در ظهر برگ ۱۴۵ یادداشتی در موضوع نذر به تاریخ ۱۱۵۹

و در ظهر برگ ۱۴۶ پنج جدول منطقی ترسیم شده، در برگ ۳ یادداشت سید ناصرالدین آرام^۱

۱ مرحوم حاجت الاسلام و المسلمین حاج سید ناصرالدین آرام از فضلاء حوزه علمیه قم و از نویسندگان سخت کوش بوده است. آن مرحوم سالیان طولانی مدیریت کتابخانه حضرت معصومه سلام الله علیها را بر عهده داشته و پیوسته از بی توجهی مسئولان آستانه، از جمله مرحوم سید ابوالفضل تولیت گلایه مند بود، زیرا بودجه قابل توجهی در اختیار آن مرحوم قرار نمی داد، تا بتواند کتاب های چاپ جدید و یا نسخه های خطی نفیس را - که در آن زمان چندان توجهی از سوی فضلاء و نویسندگان حوزه و دانشگاه نمی شد - خریداری نماید.

در باره اهدای نسخه از آیت الله مرعشی نجفی در دوم جمادی الثانیه ۱۳۷۳.
جلد: تیماج قهوه‌های سیر مجدول گرهی.
۱۴۷گ، ۱۶س، ۱۰ × ۱۷سم

۱۲۶۴

(زیارات - فارسی)

تحفة الزائر

از: مولی محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰ ق)
آغاز افتاده: «... ذریعة الی اجابة الدعوات و زیارتهم وسیلة لنیل السعادات اما بعد ...».
انجام افتاده: «... و پشیمانی فایده نخواهد داشت باید که در قبرستان نخندد و حرف لغو
نگوید و مشهور ...».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، تملک محمد مهدی در تاریخ ۱۳۲۰ با مهر
بیضوی «عبداله الراجی محمد مهدی» در برگ پایانی دیده میشود، اهدایی آیت الله مرعشی
نجفی در ۱۳۴۰ ش.
جلد: تیماج مشکی، با ترنج و سرترنج.
۴۲۲گ، ۱۴س، ۱۴/۵ × ۲۰سم

۱۳۴۵

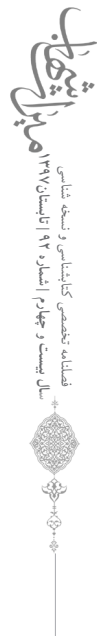
(تاریخ معصومین - فارسی)

تحفة المجالس

از: سلطان محمد بن تاج‌الدین حسن استرآبادی (۹۵۲ ق)
آغاز: «نیکوترین ثناتی که قدسیان ملاء اعلی و مقربان بارگاه».
نستعلیق، عبارات عربی به نسخ، صادق بن حسن، پنج‌شنبه یکم ربیع‌الاول ۱۲۴۶، صفحات
مجدول به شنگرف، صفحه نخست با سرلوح مرصع، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای
رکابه، وقف عام از محمد صادق بن محمد حسن تاجر کاشانی، در تاریخ ذیقعدة الحرام
۱۲۴۶ تا ثوابی باشد به ارواح مطهرة چهارده معصوم، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در
۱۳۷۲ ق.

جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج قرمز.
۱۹۲گ، ۱۸س، ۱۴ × ۲۰/۵سم

آن سید محترم از علاقمندان شدید به مرحوم مغفور پدر بزرگوارم بود و احترام خاصی به معظم له روا می‌داشت.

۱۴۷۰

تذكرة الشهداء

(تاریخ - فارسی)

از: محمدحسین بن محمد باقی بخاری

مطالب کتاب در ده مجلس با تضمین اشعار مناسب، مجلس اول در ذکر واقعات سید المرسلین و مجلس دهم در ذکر شهادت امام حسین (ع) ساخته شده است. از بخاری اثر دیگری به نام قصص حسینی شناسایی شده، که آن را در ۱۰۰۲ ق نگاهشته است. آغاز: «الحمد لله السلام على الذين اصطفى الانبياء هم المرسلين خصوصا على نبينا محمدا».

انجام: «ناگاه کژدمی بود...».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه. جلد: تیماج زرشکی مجدول، عطف: تیماج قهوه‌ای. ۱۲۵گ، ۱۷س، ۱۶ × ۲۶/۵سم

۱۶۲۰

تذكرة الفقهاء

(فقه - عربی)

از: علامه حلی، حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ق)

نسخه‌های نفیسی از تذكرة علامه در کتابخانه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی موجود است؛ از جمله نسخه شماره ۳۷۴۵، کتابت در ۱۱ ربیع‌الثانی ۷۲۰ (در حیات مؤلف). این کتاب به سال ۱۳۴۹ ق در تهران چاپ سنگی شده و از سال ۱۴۱۴ ق چاپ تحقیقی آن به همت مؤسسه آل‌البیت (ع) در قم آغاز گردیده است. فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا): ج ۷، ص ۹۰۸-۹۲۳. نسخه موجود از کتاب طهارت آغاز و تا کتاب البیع به فرجام آمده است. آغاز: «الحمد لله ذی القدرة الازلیة و العزة الباهرة الابدیة و القوة القاهرة القویة».

انجام نسخه: «و بیانہ ان نصف قدر الوضیعة الی الاحد عشر فیصیر اثنا عشر فیسقط من کل اثنی عشر الوضیعة وهی درهم».

نسخ، علی، سال ۱۲۴۰ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، یادداشت وقف عام از آقا صالح در
اواخر ربیع الاول ۱۲۵۳ جهت ارواح چهارده معصوم (ع)، شیعیان اثنی عشری، ذوی القربی،
والدین واقف و جهت خودش با تولیت احمد ملا علی محمد و بعد به اولاد او با مهر مربع
«دارد امید شفاعت محمد صالح»، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج نارنجی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۷۳۷گ، ۳۴س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۴۷۶

ترجمه قطب شاهی

(حدیث - فارسی)

از: ابن خاتون عاملی، شیخ محمد بن علی بن خاتون عاملی (قرن ۱۱ ق)
ترجمه تحت اللفظی است از الاربعون حدیثاً شیخ بهایی (۱۰۳۰ ق)، به ضمیمه نکاتی
از مترجم. وی این ترجمه را به نام سلطان محمد قطب شاه هندی (۱۰۳۵ ق) نگاشته و بدین
سبب به ترجمه قطب شاهی نامیده شده است. این ترجمه در زمان حیات شیخ بهایی صورت
گرفته و مقابله اش در نیمه ذیحجه ۱۰۵۵ ق به پایان رسیده است.

دائرة المعارف بزرگ اسلامی: ج ۳، ص ۳۹۴.

آغاز: «ای از تو حدیث معرفت را تبیین * وی ترجمه و وصف تو تنزیل مبین».

انجام افتاده: «... و بالجمله اگرچه برهانی از براهین عقلی بر وجود آن قائم نیست و لیکن

به بعضی ظواهر نقلی».

نستعلیق، بی کا، بی تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه،
در تاریخ ۱۳۰۹ این نسخه با چند نسخه دیگر برای بهره مندی طلاب و امید ثواب به روح
جناب شریعتمدار و آیت الله سید عبدالکریم با تولیت واقف وقف شده که نامش نیامده، با
مهر مربع «عبدالکریم»، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج قهوه ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۲۰۷گ، ۱۹س، ۱۷/۵ × ۲۵سم

۱۵۲۳

ترجمه الخواص

(ترجمه و تفسیر قرآن - فارسی)

از: ابوالحسن علی بن حسن زواره ای (قرن ۱۰ ق)

نسخه موجود مشتمل بر ترجمه قرآن کریم از آیه ۲۴ سوره مریم تا پایان قرآن کریم می‌باشد.

آغاز افتاده: «آنکه ذکر او گذشت و وصف او کردیم عیسی پسر مریم است نه آنکه نصاری».

ترجمه فارسی نستعلیق و آیات نسخ معرب، محمد بن بوداق اظهري، ماه رمضان ۱۰۷۴، عناوین و نشانیها: مشکی، تملک سید محمد مرعشی در ۱۳۷۴ق، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.
۵۳۹گ، ۱۷س، ۱۸ × ۲۶/۵سم

۱۰۸۷

ترجمه مکارم الاخلاق (اخلاق - فارسی)

از: ناشناخته

ترجمه کتاب مکارم الاخلاق اثر حسن بن فضل طبرسی (قرن ۶ ق) است که آغاز و انجام آن افتاده و دربردارنده بخش‌هایی از ابواب هشتم و نهم و متن کامل ابواب دهم تا دوازدهم کتاب است. این نسخه متعلق به قرن یازدهم یا دوازدهم است و غیر از ترجمه‌های مشهور مکارم الاخلاق: مکارم الکرانم اثر علی بن حسن زواره‌ای، محاسن الآداب اثر نصیرالدین محمد بن عبدالکریم انصاری استرآبادی و همچنین ترجمه امیر نظام‌الدین عبدالرحی بن عبدالوهاب اشرفی استرآبادی می‌باشد.

به منظور دستیابی به ترجمه‌های مکارم الاخلاق رجوع شود به: فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فناخا): ج ۳۱، ص ۳۳۵-۳۴۸ و ج ۸، ص ۱۱۳.

ابواب موجود در این نسخه به ترتیب زیر است:

- باب دهم: در دعاها و خبری که به دعا خواندن تعلق دارد. فصل اول در فضیلت دعا و کیفیت خواندن آن. حضرت رسالت (ص) فرمود هیچ چیز پیش خدای تعالی بهتر از دعا نیست ...

- باب یازدهم: در آداب مریض و علاج مرض و آنچه بدو متعلق است و در آن پنج فصل است.

- باب دوازدهم: در نوادر کتاب و این هفت فصل است: فصل اول در ذکر حقوق که امام زین العابدین (ع) فرمود.

آغاز افتاده: «حاجتی غیرک فقد علمت یا رب أنه کَلَّمَا تظاهرت نعمک ...».

انجام افتاده: «یا علی هرگاه امت من در کشتی نشینند و خواهند که غرق نشوند، این دعا بخوانند بسم الله الرحمن الرحیم».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، قرن یازدهم و دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، متون آیات و ادعیه اعراب‌گذاری و زیر آن خط‌کشی شده است. رکابه دارد، در برگ دوم نسخه یادداشتی به قلم سید ناصرالدین آرام (مدیر وقت کتابخانه آستانه مقدسه) مبنی بر اهدای این نسخه از سوی آیت الله سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی در ۴ جمادی‌الثانی ۱۳۷۲ به کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه سلام الله علیها و همچنین مهر مستطیل آیت الله مرعشی نجفی با عبارت «وقف نمود سید شهاب‌الدین الحسینی المرعشی به کتابخانه آستانه حضرت معصومه سلام الله علیها» وجود دارد، در برگ ۶۹ مهر بیضی با نقش «مصطفی الحسینی» دیده می‌شود، در برگ آغازین نسخه یادداشتی به قلم میرزا ابوالحسن ولد آخوند شعبانعلی دنبیلدی طالقانی مبنی بر ورود او به روستای ورده [ساوجبلاغ] جهت کتابت قرآن کریم و کتاب و زیارت او از امامزاده روستای یاد شده و میهمانی سید رمضان در تاریخ ۱۳۳۳ موجود است، در ۱۳۹۳ مرمت و صحافی شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای تیره مجدول، با ترنج ضربی مزین به تصویر بارگاه حضرت معصومه (س).
 ۱۱۳ گ، ۱۵ س، ۱۱ × ۱۷ سم

۱۰۴۲

[تفسیر قرآن]

(تفسیر - عربی)

از: ناشناخته

گزیده تفسیر آیاتی از قرآن کریم است. واژه‌ها و عبارات برگزیده از هر سوره، از سوره حمد تا سوره ناس، به عربی تفسیر شده است. مؤلف پس از هر آیه با عبارت «آی» به تفسیر لغوی و روایی آیات قرآنی پرداخته است.

آغاز: «فی تفسیر الاستعاذة أعود أی أمتع بالله السميع لكل المسموعات العليم بكل شیء من الشيطان البعید من کل خیر الرحیم المرجوم باللعن المطرود من بقاع الخیر ...».

انجام: «(من الجنة و الناس) له ثلاثة أوجه أعود من الشيطان الوسواس الخناس و هو

يكون من الجنة و يكون من الناس...».

انجامه: «قد وفقت بالاتمام في يوم الاربعاء عشرين من شهر رجب المرجب ١٢٦٤ في قرية غياث آباد من قرا فراهان».

نسخ، محمدحسن، چهارشنبه ٢٠ رجب ١٢٦٤، عناوين و نشانیها: مشکی، دارای تصحیح و حواشی، عناوين سور در هامش صفحه نوشته شده است، رکابه نویسی دارد، در ذیل انجام مهر مربع کاتب با عنوان «عبدہ الراجی محمدحسن» دیده می شود، در برگ آغازین قصیده صلواتیه قوام الدین سیفی قزوینی با مطلع «صلّ یا ربّ علی احمد خیر المرسلینا / و علی صاحب الحوض امیر المؤمنین» تحریر شده و در سه برگ پایان نسخه مناجات منظوم امیرالمؤمنین و «توسل به چهارده معصوم(ع)» با مطلع «الهی بحق المصطفی سید الوری / و بالمرتضی نفس النبی محمد» در ادامه آن نوشته شده است، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی به کتابخانه آستان در ٢ جمادی الثانیه ١٣٧٢.

جلد: تیماج مشکی.

١١٥ گ، ١٤ س، ١١/٥ × ١٦ سم

١٤٤٣

[تقریرات المباحث الأصولية]

(اصول فقه - عربی)

از: سید زین العابدین بن سید محمد قزوینی (قرن ١٤ ق)

تقریرات درس استاد نویسنده است، شامل مباحثی از اصول، موضوع علم اصول، تعریف علم و مسایل علم اصول.

در جایی از رسائل شیخ انصاری نقل قول می کند.

آغاز: «الحمد لله الذي وفق العباد على تحصيل تكاليفه ... اما بعد فاعلم قبل الشروع في المقصد لابد من مقدمة وهي مشتملة على امور لابد من معرفتها وان يتنبه عليها».

انجام افتاده: «... و لا اشكال في حكم العقل باعتبار الظن بالحكم الفرعي من اي سبب

حصل».

نستعلیق، سید زین العابدین بن سید محمد قزوینی (مؤلف)، بی تا، سده سیزدهم، عناوين و نشانیها: مشکی، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ١٣٤٢ ش.

جلد: تیماج قهوه ای مجدول.

١٣٧ گ، سطور مختلف، ١٩ × ٢٤/٥ سم

۱۳۶۳

التوحید

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق، محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱ ق)
فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۹، ص ۴۱۷-۴۲۶؛ دانشنامه جهان اسلام:
ج ۸، ص ۴۰۱-۴۰۵.
آغاز: «الحمد لله الواحد الاحد الذي لا شريك له الفرد الصمد الذي لا شبيه له الاول
القديم الذي لا غاية له».

نستعلیق، حسین بن ملاعلی بن مهرعلی مازندرانی، دوشنبه ۹ ربیع الاول ۱۲۶۲ق،
صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ش.
جلد: تیماج خردلی مجدول.
۱۴۴گ، ۱۲س، ۱۶/۵ × ۲۲سم

۱۳۲۹

توحیدنامه و تحفه توحیدخانه

(عقاید - فارسی)

از: حسن حسینی (قرن ۱۲ ق)

مؤلف، این کتاب را جهت هدایت و ارشاد فرزندش «یحیی» نگاشته و آن را به شاه سلطان
حسین صفوی (حکومت ۱۱۰۵-۱۱۳۵ ق) تقدیم نموده است.
کتاب در پنج مقصد دارای فصول مختلف به ترتیب زیر ساخته شده است:
مقصد اول: در بیان اینکه راه شناخت خدا کدام است (برگ ۹)؛
مقصد دوم: در بیان اینکه کارهای خدا چگونه سبب شناختن خدا می شود (برگ ۱۳)؛
مقصد سوم: در بیان فضیلت تفکر (برگ ۴۳)؛
مقصد چهارم: در ذکر کلماتی از ائمه اطهار در بیان صنع و حکمت خدا (برگ ۶۰)؛
مقصد پنجم: در اینکه ذوات اشیاء عالم و حقایق اشیاء عالم به جعل و صنع الله تعالی
است (برگ ۹۹).
معرفی تفصیلی این اثر در ضمن مقاله ای در میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، صفحات
۱۱۳-۱۲۱ آمده است.

نسخه دیگری از این کتاب به دست نیامد.

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۹، ص ۴۵۳-۴۵۴.

آغاز افتاده: «... نمی فهمند لکن بسیاری می فهمند و منتفع می شوند و عهدنامه این است
هذا ما اوصى مصنف كتاب توحيدنامه ولده الرشيد يحيى بن الحسن الحسينى و حثه عليه ...
اعلم ان التوحيد توحيدان، توحيد عامى و توحيد خاصى».
انجام افتاده: «و همچنين آب و هوا و ساير چيزهاى عالم را متحصّل بالنفس متقوم بالذات
می داند».

نسخ، بی کا، بی تا، سده یازدهم و دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، نسخه منحصر
به فرد و نفیس، صفحات دارای رکابه، موقوفه حاجی ملا جعفر خوانساری است که
محمدجعفر خراسانی این کتاب را از متولی آن سید محمد گرفته تا در هر ماه رمضان به
نظر متولی برساند در سنه ۱۲۷۵، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی.

جلد: تیماج قهوه ای مجلدول.

۱۵۷گ، ۱۹س، ۱۲ × ۲۲/۵سم

۱۴۳۲

(حدیث - عربی)

تهذیب الأحكام فی معرفة الحلال و الحرام

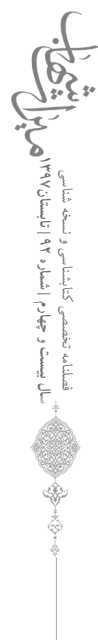
از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)

از تهذیب شیخ طوسی بیش از ۹۵۰ نسخه خطی در فهرستگان نسخه های خطی ایران
(فنخا): ج ۹، از ص ۵۲۹ به بعد معرفی شده و دهها نسخه نفیس از آن در کتابخانه بزرگ و
جهانی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی موجود است. بارها به چاپ رسیده و دهها
حواشی و شروح بر آن نگاشته اند.

نسخه موجود از کتاب الجهاد آغاز و تا باب الإجازات به فرجام آمده است.

آغاز افتاده: «... الصفار عن محمد بن السندی عن علی بن الحکم عن ابان عن ابی عبدالله
(ع) قال قال رسول الله (ص) الخیر کلّه فی السیف و تحت ظلّ السیف و لایقیم الناس الا
السیف».

انجام: «و ان وضعت فلیس علیک شیء فقال لآبأس بذلک ان کانت الجاریة للقابل».

برگی از «توحیدنامه و تحفه توحید خانه»، از: حسن حسینی
نسخه شماره: ۱۳۲۹

قبل من، وذلك قوله سبحانه وبكى رب العزة عما يصفون وكبرياء
ولا خلق قالوا لئن خلق من خلقه الشئ الذي جميع الاشياء منه
وهو الماء فقال السائل قال الشئ خلقه من شئ الا من شئ فقال خلق
الشئ من شئ لا يصدق له ولو خلق الشئ من شئ اذا لم يكن له اصل
ابدا ولم يزل الله اذا وضع شئ ولكن كان الله ولا شئ معه خلق
الشئ الذي جميع الاشياء منه وهو الماء، ويا ترجمه سابقا مذکور شد
ويا ترجمه بنیاد بر آنکه کلماتی معقود کلمات درین کلام شریف اشارت
بموجبه که مخلوق اول و ماده سایر مخلوقات وان شئ واحد
که بنسبه جاریت از لباس تعینات و بتدیه راهه تالی تکریم شئ
تعینات مختلفه و این شئ من موم می شود بحسب اعتبار ضداد
بست طلاق و آنیکه تغییر فرموده اند از شئ مطلق برآه از جهت آنست
که آب با خاسته و غیرها قبول میکند جمیع اشکال را و مقید بشکل
نیست و لامه این یکی از تعینات عالم است مانند ارض و هوای
پایین و غیر اینها و تعیین الله تعالی متعین شدن است تعیین مانی بآید
عالم تعیین کننده تا مگر در حال اینه و قلب قلب کسی که ادراک
بنفسه نماند می ماند و اوراق و تعیین و اشارة لایم ذات جاری
داند و ارض بالذات الله ارض می آید و زمین و صلابت و غیره
لازم ذات ارض می آید و همین امره هوا و سایر چیزها و عالم
بمقتضی التفریق بر این ذات می آید و اثار و اشیاء را مستند

واعتك، اذا تاملت حق التامل وجدته مصدقا لما دوى
بان من لخلص الله اربعين صباحا ظهر نيا مع الحكمة من يقبل
على لسانه محققا لما نقل من ان العلم انما هو توفيقه فراه
في قلبه و يردان بهد به مفسر لقوله تعالى من يؤمن بالله
يهدي قلبه و لغيره تعالى الله ولى الذين آمنوا يخرجهم من الظلمات
الى النور في نظارها كثيرة تدل على ان التحقق بحقيقة الايمان ينير
القلب و يوضح امر الله تعالى مبينا لقول على عليه السلام حيث قال
و لكن تراه القلوب محققان الايمان اذا كان شيرا الى ان الزهد في
الدنيا و الاخلاص لله تعالى و دوام الفكر و دوام الذكر و ايشاء
ذلك ما يرتحق الايمان و يحل تجلو القلب و يجب وضع امر
الله تعالى و ضحا بصر ان بعينه بال توفيق اوصيك بحفظه و
صون عن غير اهله فان الناس قد يظلموا على جبل الدنيا و الحلال
بها و لم يطهروا باصداق النظر في آيات الملك و الملكوت و العز
صدها بجله و قد سمته بوحيد نامة و تحفه توحيد خانه ليكون
اسم كاشفا من عناه و شيرا الى غايته و منهاه قافى و يد ان خدم
انشاء الله مجلس مولانا العظم الملك الاجل بهتم الكرم بكرامة توف
الملك من شاء المضاعف تنصير الملك و الدين قائله المتوج تابع الملك
ظله الله الشرف يشرف ان الارض لا يبرو من شئ من عباده
الوديع على النفس القاهرة و القاب لرك الكلى باسل على الجاهل

برگی از «توحیدنامه و تحفه توحید خانه»، از: حسن حسینی
نسخه شماره: ۱۳۲۹

میراث شریف

موقوفات ماندگار
(بخش اول)

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه.
جلد: تیماج زرشکی روغنی مجدول، با ترنج و سرترنج زرین، عطف: تیماج قهوه‌ای.
۱۷۶گ، ۲۲س، ۱۸/۵ × ۲۴/۵سم

۱۵۴۰

تهذیب الأحكام

(حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)

نسخه موجود از کتاب طهارت آغاز و تا کتاب صلوة به پایان رسیده است.
آغاز: «الحمد لله ولی الحمد و مستحقه و صلواته علی خیرته من خلقه».
انجام: «تمت الزیادات من کتاب تهذیب الأحكام و يتلوه کتاب الزکوة».

نسخ، میرزا محمدعلی بن السید عضدالدین مسعود حسینی در شیراز در زمان شاه عباس، ظهر جمعه ۱۴ ذی‌قعدة ۱۰۰۳، عناوین و نشانیها: مشکى و شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، تملک احمد بن حسن در ۱۲۷۵ با مهر بیضوی «یأتی من بعدی اسمه احمد» و تملک کاتب: ابن عضدالدین مسعود حسینی محمدعلی با مهر بیضوی «علی حبه جنة»، و مهر بیضوی «العبد الراجی محمدشریف» و مهر بیضوی «المؤمن اخی فی الدارین».

جلد: تیماج قرمز مجدول.

۳۵۹گ، ۲۰س، ۱۸/۵ × ۲۸سم

۱۶۲۵

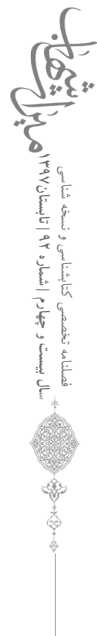
تهذیب الأحكام

(حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)

این نسخه از کتاب الجهاد آغاز و تا دیات به فرجام رسیده است و مشیخه را نیز دربردارد.
آغاز: «کتاب الجهاد ... باب فضل الجهاد و فروضه محمد بن احمد بن یحیی عن ابی جعفر».

انجام: «تم کتاب الدیات و هو آخر کتاب تهذیب الحدیث و الحمد لله رب العالمین».
نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای

رکابه، تملک جمال‌الدین عاملی با مهر بیضوی «یا من له العز و الجمال» و مهر بیضوی «عبدہ الراجی محمدهدی» و مهر مستطیل «محمّدعلی ابن...»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، با مهر مستطیل کتابخانه.
جلد: تیماج زرشکی، با ترنج و سرترنج زرّین.
۴۴۲گ، ۲۵س، ۱۹ × ۳۱سم

۱۶۷۲

تهذیب الأحکام

(حدیث - عربی)

از: شیخ الطائفه، ابو جعفر محمّد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)
این نسخه از کتاب طهارت آغاز و تا کتاب الزیارات به پایان رسیده است.
آغاز افتاده: «... قال قلت لابی عبدالله (ع) الذی یخرج من الرجل قال: أحدّ لك حدّاً». انجام: «تمّ کتاب الزیارات و یتلوه کتاب الجهاد انشاء الله تعالی و الحمد لله».
نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: نانوشته یا سنگرف، صفحات مجدول به سنگرف، مشکی، لاجورد و زر، با حواشی، و دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج زرشکی، عطف: تیماج قهوه‌ای.
۳۰۲گ، ۳۳س، ۲۱ × ۳۴/۵سم

۱۱۶۸

تهذیب الوصول الی علم الأصول

(اصول فقه - عربی)

از: علامه حلی، حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ق)
نسخ، علی بن حبیب‌الله طالقانی، دهه اول ذی‌الحجه ۱۰۲۹، عناوین: در برخی موارد سنگرف و برخی نانوشته، حاشیه‌نویسی دارد، در پشت برگ پایانی یادداشت سید ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه آستانه مقدّسه چنین آمده: این نسخه اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش است، مهر مربع «محمّدعلی مدنی موسوی» و مهر بیضوی «عبدالوهاب بن محمدهدی موسوی» در برگ آغازین نسخه دیده می‌شود، در برگ نخست سه ماده تاریخ جهت زادروز میرزا محسن فرزند محمّدکاظم متوفی که در پنج‌شنبه محرم ۱۱۲۷ به دنیا آمده به شعر نوشته شده، در برگ آغازین و پشت برگ پایانی نشان تملک محمّدمقیم بن شاهمیر الحسنی موجود است.
جلد: مشمّع قرمز سیر، عطف: تیماج قرمز.
۸۰گ، ۱۸س، ۱۱ × ۲۰سم

میزان تهذیب

موقوفات ماندگار
(بخش اول)

۱۳۰۸

تهذیب الوصول الی علم الأصول

(اصول فقه - عربی)

از: علامه حلّی، حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ق)

نسخ، محمدابراهیم بن محمدعلی ابرقوهی، چهارشنبه ششم رمضان ۱۲۷۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ ش، یادداشت تملک احمد با مهر بیضوی «یاتی من بعدی اسمه احمد» بر فراز صفحه آغازین دیده می شود. پس از پایان کتاب تاریخ درگذشت آقا میرزا علی ترک مجتهد یزدی آمده است.
جلد: تیماج زرشکی سیر، با ترنج و سرترنج و نمای بارگاه کریمه اهل بیت، عطف: سبز.
۸۳ برگ، ۱۶ س، ۱۰ × ۲۱ سم

۱۴۴۸

جامع المقاصد فی شرح القواعد

(فقه - عربی)

از: محقق کرکی، نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی عاملی (۹۴۰ ق)

این نسخه از کتاب طهارت آغاز و تا المطلب الثانی فی احکام شرایط صلوة العیدین به فرجام آمده است.

انجامه: «قد وقع الفراغ من كتابة هذه الاوراق ... خادم العتبة العالیة العلیة الفاطمیة عطاءالله بن غلام علی نقی الخادم الفراض».

نسخ، عطاءالله بن غلام علی نقی، ظهر سه شنبه پنجم ربیع الاول سال ۱۰۱۵، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، تملک عطاءالله خادم به سال ۱۰۱۹ با مهر هشت ضلعی منقش به «لما قام عبدالله يدعوه»، موقوفه حاج ملا اسماعیل در اول جمادی الاولی ۱۲۷۵، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق با مهر کتابخانه.
جلد: مقوّا، گوشه ها و عطف: تیماج قهوه ای.
۳۱۱ گ، ۲۴ س، ۱۵ × ۲۵ سم

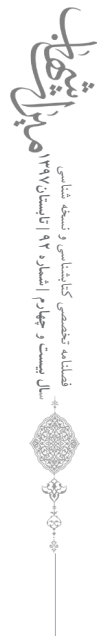
۱۴۹۷

جامع المقاصد فی شرح القواعد

(فقه - عربی)

از: محقق کرکی، نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی عاملی (۹۴۰ ق)

نسخه موجود مشتمل بر کتاب الطهارة (احکام غسل) تا کتاب الجهاد می باشد.

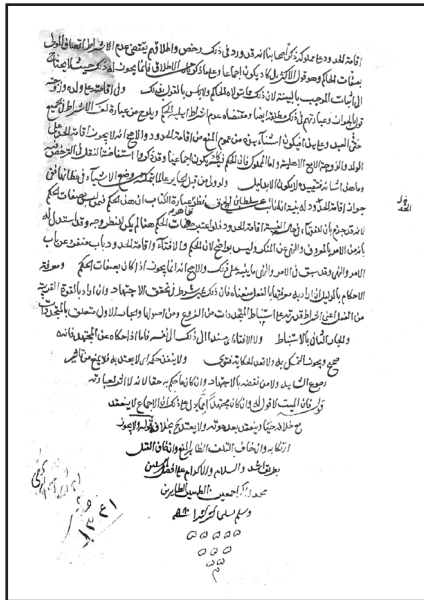
آغاز افتاده: «... و قوله دون الصلوة الواقعة قبل الوجدان اشارة الى ان الخارج حدث جديد لأن انتقال المني عن محله الاصلی غير موجب للغسل عندنا».

انجام: «قوله ولا يجوز ارتكابه و ان خاف التلف الظاهر المنع و ان خاف القتل بطريق اشد».

نستعليق، بی کا، سال ۹۸۰ ق، با نشانی بلاغ و تصحیح، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۱ ش.

جلد: تیماج قهوه ای.

۲۴۷ گ، ۲۵ س، ۱۸/۵ × ۲۴/۵ سم

عقود

انجام «جامع المقاصد فی شرح القواعد»، از: محقق کرکی مورخ ۹۸۰ ق. نسخه شماره: ۱۴۹۷

۱۰۵۲

جامع المقاصد فی شرح القواعد

از: نورالدین علی بن حسین کرکی عاملی (۹۴۰ ق)

نسخه موجود از آغاز تا بیع می باشد.

نستعليق، عبدالله بن مرتضی حسینی طالقانی، ۲۰ شهریور ۱۰۳۴ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی.

جلد: تیماج قرمز مجدول.

۲۲۰ گ، سطور مختلف، ۱۷ × ۲۵ سم

۱۶۶۸

جلاء الاذهان و جلاء الاحزان (= تفسیر گازر)

(تفسیر - فارسی)

از: ابوالمحاسن حسین بن حسن جرجانی (قرن ۱۰ ق)

نسخه موجود جلد نخست و آغاز قرآن تا سوره کهف را دربردارد.

آغاز: «سپاس و ثنا و حمد بی منتهی مر خدائی را که این هفت ایوان متعلق و آسمان مطبق».

نستعلیق، ماه شعبان ۹۹۲، عناوین و آیات: شنگرف، صفحات مجدول مشکی و سبز، درون جدول زراندود و دارای رکابه، خریدۀ محمود کمایی سحری، تملک سیّد محمود مرعشی^۱، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ ش.
جلد: تیماج قهوه‌ای.
۵۵۰ گ، ۲۳ س، ۲۱/۵ × ۳۲ سم

۱۱۱۰

جلاء العیون

(سیره معصومین - فارسی)

از: علامه مولی محمدباقر بن محمدتقی مجلسی (۱۱۱۰ ق)

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق، با مهر کتابخانه.
جلد: تیماج خاکستری مجدول، با ترنج، مزین به بارگاه حضرت معصومه.
۱۷۴ گ، ۱۸ س، ۱۱ × ۱۸ سم

۱۲۲۵

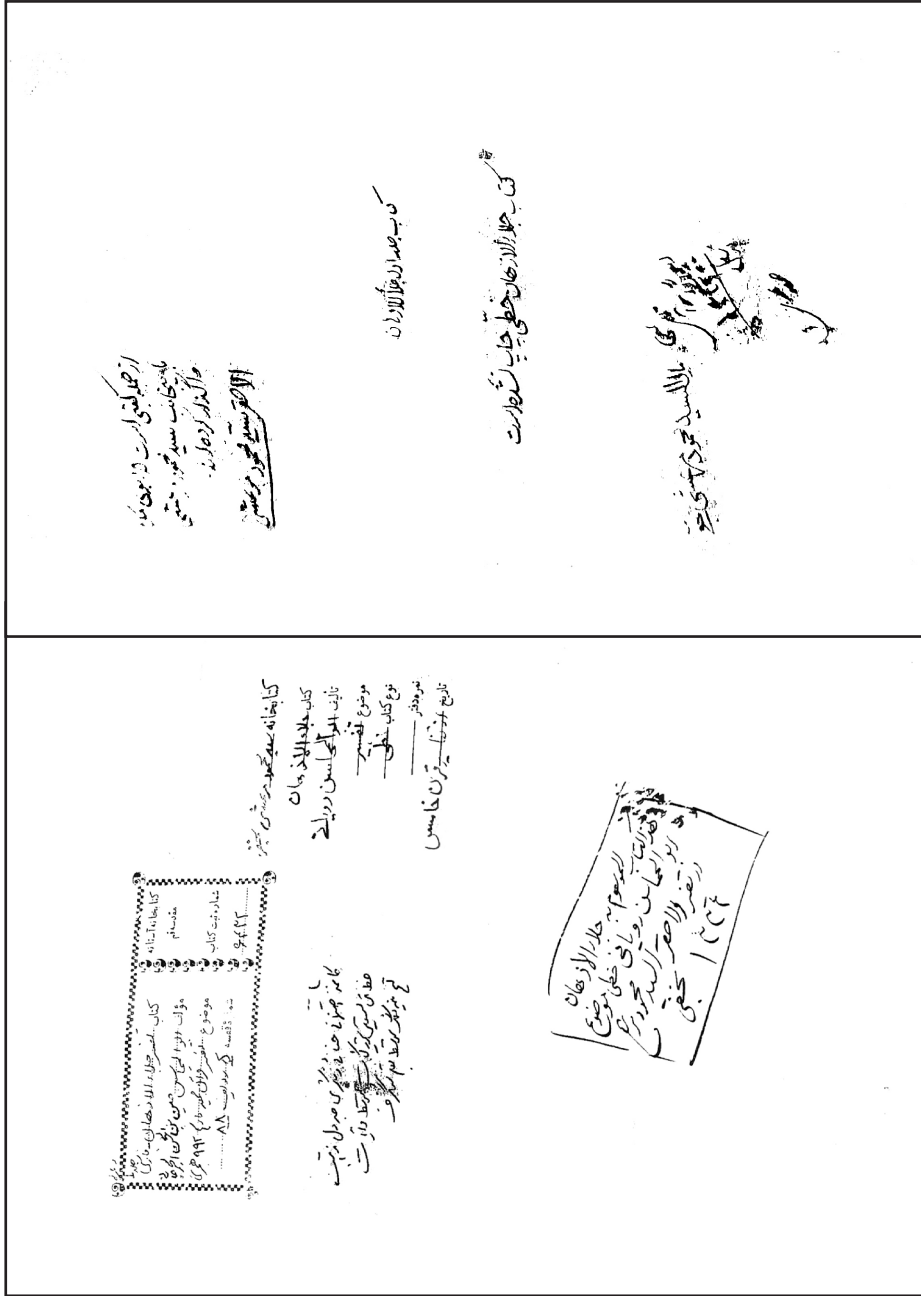
جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام

(فقه - عربی)

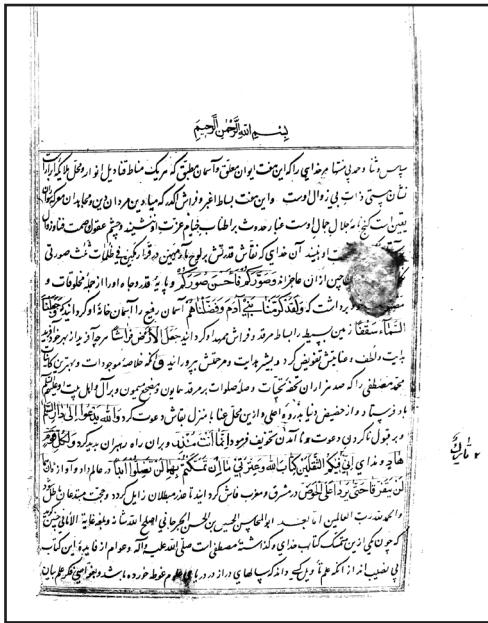
از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)

این نسخه از القسم الثالث فی نکاح الاماء آغاز و تا نفقات به پایان آمده است.

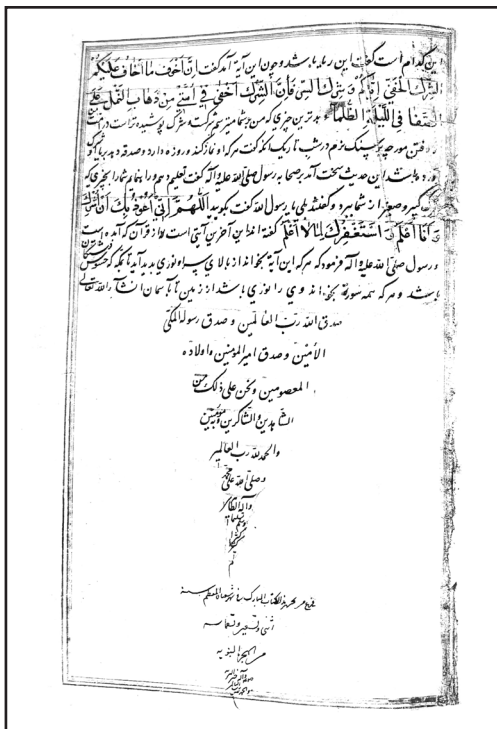
۱ از جمله نسخه‌هایی است که تا سال ۱۳۴۲ ش در تملک اینجانب بوده و سپس آن را به مرحوم والد بزرگوارم تقدیم نمودم و ایشان ضمن مشورت با اینجانب آن را به کتابخانه آستانه حضرت معصومه سلام الله علیها اهدا فرمودند.

یادداشت تملک سید محمود مرعشی نجفی در ابتدای تفسیر گازر:
«جلاء الأذهان و جلاء الأحزان»، از: ابوالمحاسن جرجانی
نسخه خطی شماره: ۱۶۶۸

آغاز «جلاء الأذهان و جلاء الأحران» = تفسیر گازری،
از: ابوالمحاسن جرجانی
نسخه خطی شماره: ۱۶۶۸

انجم «جلاء الأذهان و جلاء الأحران» = تفسیر گازری،
مورخ شعبان ۹۹۲
نسخه خطی شماره: ۱۶۶۸

آغاز: «القسم الثالث فى نكاح الاماء اى وطنهن و هو اما بالملك او العقد لعدم خروج اصل النكاح عن ذلك».

انجام: «من غير فرق فى الاموال بين العقار و الكتب و الثياب و غيرها و التحقيق عدم حرمة ما لا يعد سفها و سرفاً منه».

نسخ، بى‌كا، بى‌تا، سده سيزدهم، عناوين و نشانيها: مشكى، اهداى آيت الله مرعشى نجفى در ۱۳۴۲ ش.
جلد: مشتمع، عطف: تيماج قرمز.
۱۸۰ گ، ۳۲ س، ۱۵ × ۲۰/۵ سم

۱۲۳۳

جواهر الكلام فى شرح شرايع الاسلام (فقه - عربى)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شيخ باقر اصفهانى نجفى (۱۲۶۶ ق)
نسخه موجود از كتاب الصلاة، احكام خلل آغاز و تا صلوات مسافر به پايان آمده است.
آغاز: «الركن الرابع فى التوابع و فيه فصول الفصل الاول فى الخلل الواقع فى الصلوة المفروضة اليومية».

انجام: «... يشمل مضى زمان يسعه فعلها و عدمه كذلك ايضاً الا ان الامر سهل و الله اعلم».

نسخ، بى‌كا، بى‌تا، سده سيزدهم، عناوين و نشانيها: شنگرف، اهداى آيت الله مرعشى نجفى در ۱۳۷۲ ق، با مهر كتابخانه، مالکيت محمدمهدي با مهر بيضوى «عبداله الراجى محمدمهدي» در برگ آغازين و پايانى ديده مى‌شود.
جلد: مشتمع، عطف: تيماج قرمز.
۵۴ گ، ۲۱ س، ۱۵ × ۲۰/۵ سم

۱۲۳۹

جواهر الكلام فى شرح شرايع الاسلام (فقه - عربى)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شيخ باقر اصفهانى نجفى (۱۲۶۶ ق)
اين نسخه مشتمل بر كتاب قضاء و شهادات مى‌باشد.
آغاز: «كتاب القضاء الذى هو لغة لمعان كثيرة ربما انتهت الى عشرة».

نسخ، بی‌کا، پنجشنبه ۸ رجب ۱۲۵۰، عناوین و نشانیها: شنگرف، با مهر محمدعلی،
اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۵ق.
جلد: تیماج زرشکی مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی.
۱۸۳گ، ۲۳س، ۱۴/۵ × ۲۱/۵سم

۱۳۱۰

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)
از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
این نسخه مشتمل بر کتاب القضاء و شهادات می‌باشد.
آغاز: «کتاب القضاء، الذي هو لغة لمعان كثيرة ربّما انتهت الى عشرة...».
انجام: «و لكن الامر فيها هين لأنّ المرجع فيها القواعد العامة و لانصّ فيها بالخصوص».
انجامه: «و انا الجاني احقر العباد محمد ولي ابن حسين بن حاجي محمد بن محمد تقی
الاسترآبادی زمان محاصرة كربلا توسط وهابی‌ها».

نستعلیق، محمدولی بن حسین بن حاجی محمد بن محمد تقی استرآبادی، پنجشنبه ۱۲
ذی‌قعدة الحرام سنه ۱۲۵۸ در شهر كربلا هنگام محاصرة شهر توسط عامه ضالّه وهابیها، با
مهر بیضوی «عبده الاقل محمد ولی»، عناوین و نشانیها: مشکى، اهدایی آیت الله مرعشی
نجفی در ۱۳۴۳ش.
جلد: تیماج خرمايي مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی.
۲۰۰گ، ۱۸س، ۱۵/۵ × ۲۱سم

۱۳۳۰

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)
از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
این نسخه فقط مشتمل بر کتاب الصلوة می‌باشد.
آغاز افتاده: «... فالاحتياط بالجمع بين القصر و الاتمام و الصوم و قضائه ممّا لاينبغي تركه
فی المقام».
انجام افتاده: «... و منها ما لايقبله فی نفسه فضلا عن احتياجه الى الشاهد و اما الطرح
للنصوص».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده سیزدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، ثلث اخیر نسخه دارای رکابه،
اهدایی آیت الله مرعشی نجفی.
جلد: مشتمع قهوه‌ای، عطف: تیماج قرمز.
۳۰۸گ، ۲۱س، ۱۵ × ۲۰/۵س

۱۵۸۲

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)
از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
نسخه موجود از کتاب الطلاق آغاز و تا کتاب النذر به فرجام آمده است.
آغاز: «القسم الثالث من الاقسام الذى بنى عليها الكتاب فى الايقاعات ... و هى احد
عشر كتاباً أولها كتاب الطلاق».
انجام: «فارقا بينه وبين النذر باعتبار كون النذر فى الاصل الوعد و هو لفظى بخلاف العهد
و الله العالم».

انجامه: «وقع الفراغ منه يوم الاربعاء الثانى عشر من شهر رمضان و هو آخر الايام المحرقة
من سنة ۱۲۵۲ و هى السنة التى فى رجبها فرغ الشارح سلمه الله من شرح تمام الايقاعات».
نسخ، بی‌کا، چهارشنبه ۱۲ رمضان ۱۲۵۲، عناوین و نشانیها: شنگرف و مشکى، با بلاغ
و تصحیح از شیخ موسى بن ابراهيم خليل در پایان و تملک فتحعلی با مهر بیضوی
«فتحعلی» و مهر مربع «المتوکل على الله عبده فتحعلی»، صفحات دارای رکابه، اهدایی
آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۳۳ش.
جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج قرمز.
۲۳۳گ، ۳۱س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۶۰۰

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)
از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
این نسخه مشتمل بر کتاب الصلوة است.
آغاز افتاده: «الركن الثالث من اركان الصلوة فى بقية الصلوات و فيه فصول الفصل الاول».

انجام: «... بحیث یشمل مضی زمان یسع فعلها و عدمه كذلك ایضاً الا ان الامر سهل و الله اعلم».

نسخ، ابوالقاسم بن حاج حسین علی الشریف قزوینی غروی، سه شنبه ۱۸ شوال ۱۲۶۶،
عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در
۱۳۷۲ق با مهر مستطیل کتابخانه.
جلد: تیماج زرشکی معجول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی زرین، عطف: تیماج قهوه‌ای.
۳۲۶گ، ۲۹س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۶۱۰

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام

(فقه - عربی)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ق)

این نسخه مشتمل بر کتاب الصلوة (ج ۲) است.

آغاز: «... کتاب احکام الصلوة الّتی تنهی عن الفحشاء و المنکر و بها تطفئ النیران و قربان کل تقی و معراج کل مؤمن».

انجام: «... و علیه نصّ المحقق الثانی فی فوائده مغیّر الاجود بالاحسن و الامر سهل».
نسخ، ابوالقاسم بن حاج حسین علی شریف قزوینی غروی، جمعه ۲۵ ماه رجب سال
۱۲۶۶، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر
مستطیل کتابخانه.
جلد: تیماج زرشکی، با ترنج و سرترنج ضربی.
۴۰۶گ، ۲۹س، ۲۰/۵ × ۳۰سم

۱۶۱۳

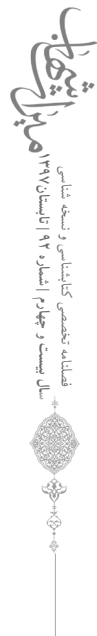
جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام

(فقه - عربی)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ق)

نسخه موجود از کتاب الصيد و الذباجة آغاز و تا کتاب الفرائض به پایان رسیده است.

آغاز: «القسم الرابع من الاقسام الّتی بنی علیها الكتاب فی الأحکام و هی اثنا عشر کتاباً کتاب
الصيد و الذباجة».

انجام: «و الّاهى خطاء وان كان هو غير قطعى لاحتمال الغلط فى التفصیل». نسخ، ابوالقاسم بن حاج حسين على شريف قزوینى غروى، جمعه آخر شعبان ۱۲۶۸، عناوين و نشانیهها: شنگرف، صفحات دارای رکا به، اهدایى آیت الله مرعشى نجفى در ۱۳۷۲ق، با مهر کتابخانه. جلد: مشمّع قرمز، عطف: تیماج قرمز. ۲۷۷گ، ۲۹س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۶۲۴

جواهر الکلام فى شرح شرایع الاسلام (فقه - عربى)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق) نسخه موجود از کتاب متاجر آغاز و تا حجر به فرجام رسیده است. آغاز: «القسم الثانى من الاقسام الاربعة الّتى بنى علیها الكتاب فى العقود ... کتاب التجارة». انجام: «... للاذن من الولى و الامر سهل بعد ان اتضح لك تحقيق الحال و الله هو العالم».

نسخ، ابوالقاسم بن حاج حسين على شريف قزوینى غروى، اول جمادى الاولى سال ۱۲۶۷، عناوين و نشانیهها: شنگرف، صفحات دارای رکا به، اهدایى آیت الله مرعشى نجفى در ۱۳۷۲ق با مهر مستطیل کتابخانه. جلد: تیماج زرشكى مجدول، با ترنج و سرترنج زرّین. ۳۳۶گ، ۲۹س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۶۳۳

جواهر الکلام فى شرح شرایع الاسلام (فقه - عربى)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق) نسخه موجود از کتاب القضاء آغاز و تا دیات به پایان رسیده است. آغاز: «کتاب القضاء بالمدّ و قد يقصر الذى هو لغة لمعان كثيرة». انجام: «فلنحمد الله تعالى شأنه و نشكره على نعمه الوافرة و اياديه المتظافرة».

نسخ، ابوالقاسم بن حاج حسین علی شریف قزوینی غروی، عصر پنج‌شنبه سوم صفر سنه ۱۲۶۸، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، هدایای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، با مهر مستطیل کتابخانه.
جلد: تیماج زرشکی مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج زرّین.
۲۹گ، ۲۹س، در قطع رحلی.

۱۶۳۴

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
نسخه موجود از صید و ذباحتہ آغاز و تا پایان کتاب اللقطه به فرجام رسیده است.
آغاز: «القسم الرابع ... کتاب الصيد و الذباحتہ ای کتاب التذکیة».
نسخ، بی‌کا، دوشنبه صفر ۱۲۶۹، عناوین و نشانیها: مشکی، هدایای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۷ق، صفحات دارای رکابه.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی.
۱۷۲گ، ۳۱س، ۲۰/۵ × ۳۰سم

۱۶۴۳

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)
این نسخه فقط مشتمل بر کتاب النکاح است. نگارش کتاب در چهارشنبه ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۴۷ ق اتمام یافته است.
آغاز: «کتاب النکاح الذی هو فی اللغة الوطی عند المشهور بل عن المختلف الاجماع علیه».

انجام: «وله الشکر علی توفیقه لاتمام کتاب النکاح الذی هو آخر قسم العقود».
نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده سیزدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای رکابه، هدایای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر مستطیل کتابخانه.
جلد: ساغری زرشکی مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی زرّین.
۲۴۶گ، ۲۹س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۶۵۲

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام

(فقه - عربی)

از: صاحب جواهر، محمدحسن بن شیخ باقر اصفهانی نجفی (۱۲۶۶ ق)

نسخه موجود مشتمل بر کتاب متاجر تا وصیت است.

آغاز: «القسم الثانی ... کتاب المتاجر جمع متجر و هی مصدر ثان لتجر».

انجام: «و یتلوه الکلام فی کتاب النکاح و الله الموفق و المسدد و الحمد لله».

نسخ، اقل الطلاب محمدحسن بن اسماعیل خوانساری، عصر جمعه ۱۱ ماه مبارک رمضان

۱۲۶۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ ش، وقف

از ثلث میرزا محمدحسین خان برای علما و محصلین با تولیت محرر، با مهر بیضی «اقل

علی بن حیدر».

جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج.

۲۴۶ گ، ۳۳ ۳۵ س، ۲۰ × ۳۱ سم

۱۱۲۵

الجواهر النضید فی شرح منطق التجرید

(منطق - عربی)

از: علامه حلی، حسن بن یوسف بن مطهر (۷۲۶ ق)

شرح توضیحی مهمی است با عناوین: «قال اقول» بر بخش منطق کتاب تجرید الاعتقاد

خواجه نصیرالدین طوسی.

آغاز افتاده: «الجهات الأصول هی هذه الثلاثة الضرورية و الممكنة و المطلقة و عدها فی

الموجّهات بالمجاز».

انجام افتاده: «لأنه حينئذ يدل علی قصور مقدماته عن ابطال الموضوع».

نسخ، بی کا، بی تا، قرن ۱۱ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای تصحیحات و حواشی،

نسخه مورد هجوم حشرات قرار گرفته و رطوبت به آن سرایت نموده است، با یادداشت

ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه آستانه مقدسه مبنی بر اهدای این نسخه از سوی آیت

الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.

جلد: مشتمع، گوشه ها و عطف: تیماج خنایی.

۱۱۸ گ، ۱۷ س، ۱۲ × ۱۹ سم

۱۰۶۲

حاشیه تهذیب المنطق

(منطق - عربی)

از: نجم‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱ ق)

نسخ، اکبر بن محمد مهدی بن محمد علی، ۱۲۶۱ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی
آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش، با نشان تملک حاجی میرزا مهدی.
جلد: مشتمع، گوشه‌ها و عطف: تیماج قرمز.
۲۳۰ گ، ۷ س، ۱۱ × ۱۸ سم

۱۲۲۹

حاشیه تهذیب المنطق

(منطق - عربی)

از: نجم‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱ ق)

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده سیزدهم، در مدرسه حاجی عبدالصانع، عناوین و نشانیها:
شنگرف، حاشیه نویسی دارد، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش، مهر بیضوی
«عبده حسن الموسوی» در پایان نسخه.
جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، که به تازگی ترمیم یافته است.
۹۷ گ، سطور مختلف، ۱۰ × ۲۱/۵ سم

۱۲۸۷

حاشیه تهذیب المنطق

(منطق - عربی)

از: نجم‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱ ق)

نستعلیق، عبدالحمید بن ملا محمد تقی بن خیر الحاج حاجی محمد رضی، چهارم ذیحجه
سال ۱۲۳۲ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، حواشی دارد، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی
در ۱۳۴۲ ش، مهر بیضوی «محمد جعفر» بر فراز صفحه آغازین دیده می‌شود.
جلد: تیماج خرمایی مجدول، عطف: تیماج قهوه‌ای.
۶۲ گ، ۱۲ س، ۱۶/۵ × ۲۱/۵ سم

۱۱۳۰

حاشیه تهذیب القواعد المنطقية في شرح الرسالة الشمسية

(منطق - عربی)

از: عصام‌الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی (۹۴۳ ق)

آغاز: «خیر منطقی یعضم عن الخطاء سهام الدعاء و ینتظم فی صدر کل کلام یطلب له حسن الانتهاء».

انجام افتاده: «... بالفعل مرّة و المرّة بكسر المیم و تشدید الرءاء و الصناعة».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، قرن یازدهم، عناوین نانوشتہ، دارای تصحیحات در هوامش، در برگ نخست یادداشت سید ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه آستانه مقدّسه مبنی بر اهدای این نسخه از سوی آیت الله مرعشی نجفی به تاریخ ۴ جمادی الثانیہ ۱۳۷۲ و در ذیل آن نشان تملک حاج قربان ... ۱۲۵۵ دیده می‌شود.

جلد: تیماج قرمز، دارای ترنج و سرترنج و گنبد و گلدسته.

۲۷۸گ، ۲۱س، ۱۲×۱۹سم

۱۱۷۰

(منطق - عربی)

حاشیة حاشیة الجرجانی علی شرح المطالع

از: قره داوود بن کمال قوجوی (۹۴۸ ق)

حاشیہ ای است با عناوین «قوله قوله و قال الشارح» بر حاشیہ میر سید شریف گرگانی (۸۱۶ ق) بر لوامع الأسرار فی شرح مطالع الأنوار قطب‌الدین رازی (۷۷۶ ق)، این حاشیہ بیشتر به توضیح مطالب پرداخته است.

التراث العربی: ج ۴، ص ۲۷۱.

آغاز: «قال الاستاد: الفیاض الوهاب بیاناً للمعنی المراد ... ثم اشار الی معناه اللغوی بقوله».

انجام افتاده: «الّتی اقیم علی تناهی الأبعاد و بیانہ علی ما ذکرہ فی محاکمات شرح الاشارات».

شکسته نستعلیق، چلیپا، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش، چند برگ نانوشتہ در انجام آمده.

جلد: مشمع مشکی، عطف و گوشه‌ها: تیماج قرمز.

۱۳۶گ، ۲۲س، ۱۲×۲۰سم

۱۴۴۰

(فقه - عربی)

حاشیه الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: احمد بن محمد تونی (قرن ۱۱ ق)

حاشیه ای است بر شرح اللمعة شهید ثانی (۹۶۵ ق) با عناوین «قوله قوله». در این حاشیه بیشتر مطالب اصل توضیح داده شده و گاهی به استدلال ورد و ایراد نیز پرداخته است. الذریعه: ج ۶، ص ۹۱؛ فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۱۱، ص ۷۸۷. این نسخه تا کتاب البیع را دارد. آغاز: «الحمد لله وحده ... اما بعد فهذه تعليقات اتفقت منی علی الروضة فی شرح اللمعة الدمشقیة».

انجام: «لأنّ الحربی لا یقر علی شیء من دینه فلا یحل اخذ ثمن الخمر و الخنزیر منه». نسخ، بی کا، بی تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی «ع ل»، صفحات دارای رکابه، تملک هاشم هاشمی موسوی در ۱۲۴۹ ق، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی. جلد: تیماج قهوه ای مجدول، با ترنج و سرترنج و نمای بارگاه کریمه اهل بیت. ۳۲۶ گ، ۲۲ س، ۱۲/۵ × ۲۵ سم

۱۲۶۳

(اصول فقه - عربی)

حاشیه شرح مختصر المنتهی

از: ناشناخته

منتهی السؤل و الأمل فی علمی الأصول و الجدل از عثمان بن عمر ابن حاجب (۶۴۶ ق) را خود ابن حاجب اختصار کرده و آن را مختصر المنتهی نامیده است. این مختصر شهرت فراوانی یافته و بر آن شروح بسیاری نگاشته اند. به جهت افتادگی طرفین نسخه، محشی شناخته نشد.

کشف الظنون: ج ۲، ص ۱۸۵۳-۱۸۵۷؛ فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۱۲، ص ۴۳-۱۵.

حاشیه موجود با عناوین «قوله قوله» و «قال فی شرح الشرح» نگاشته شده است.

آغاز افتاده: «و قد جعل بعض المحققين هذا النزاع لفظيًا و جعل مأل القولين الى تحقيق هذا الاحتمال».

انجام افتاده: «... و ظاهر ان من لم يجوّز رفع امثال هذه لم يجوّز رفع الجميع ايضاً فأنهما واحد».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: سنگرف، دارای حاشیه: «منه»، وقف مدرسه یوسف خواجه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.
جلد: تیماج خرمایی.
۲۲۵گ، ۲۳س، ۱۵ × ۲۱سم

۱۱۱۳

[الحاشية على الحاشية القديمة و الجديدة الدوائية] (کلام - عربی)

گویا از: حسین بن جمال‌الدین محمد خوانساری (۱۰۹۹ ق)
حاشیه‌ای است بر شرح تجرید الاعتقاد قوشچی (۸۷۹ ق) و حاشیه‌های ملا جلال‌الدین دوانی با عناوین (قال المحقق، قال الشارح، قوله فی حاشية الحاشية).
کتابشناسی تجرید الاعتقاد، ص ۶۳-۹۶.

آغاز افتاده: «... فی حاشية الحاشية لكن جريان الاستعمال الثاني مما لا يساعده الاستقراء».
انجام افتاده: «و المعنى المنافی مع رفع الوجود الخاص متنافيان ضرورة فکلامه مضطرب».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۰ ش، با مهر کتابخانه.
جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج قرمز.
۲۳۸گ، ۱۴س، ۱۲ × ۱۸/۵سم

۱۵۵۷

حديقة السعداء (تاریخ معصومین - ترکی)

از: محمد بن سلیمان بغدادی، فضولی (۹۶۳ ق)
ترجمه کتاب روضة الشهداء کمال‌الدین حسین بن علی کاشفی واعظ بیهقی (۹۱۰ ق) به زبان ترکی است. این کتاب به نام مرشد‌الدین عبدالله مشهور به سید میرزا نگاشته شده است.

آغاز: «ربّ اشرح لی صدری و یسر لی امری ... یا ربّ ره عشقکده بنی شیدا قل * احکام عبادتک بکا اجرا قل».

انجام: «کل ای حال تکلمدن خبردار * ترخّم قل تعرّض قیلمه زنهار».
نستعلیق، ملا بلال بن درویش علی مندلی چمنی، محرم الحرام ۱۰۷۸، عناوین و نشانیها:
شنگرف، صفحات مجدول به لاجورد و شنگرف و دارای رکابه، با سرلوح مرصع در صفحه نخست، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج خاکستری مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۱۶۲گ، ۱۷س، ۱۸ × ۲۹سم

۱۱۸۸

(فقه - فارسی)

حدیقه المتّقین فی معرفة احکام الدین

از: محمدتقی بن مقصود علی مجلسی اصفهانی (۱۰۷۰ ق)
رساله عملیه مؤلف است که برای مقلدین فارسی زبان در یک مقدمه (در بیان فضیلت صلوات) و پنج باب بدین ترتیب نگاشته و در سال ۱۰۶۴ ق پایان یافته است:
باب اول: در احکام طهارت،
باب دوم: در احکام نماز،
باب سوم: در احکام خمس و زکات،
باب چهارم: در احکام روزه،
باب پنجم: در احکام حج و زیارات،
خاتمه در غیر عبادات.

آغاز: «الحمد لله ربّ العالمین ... و بعد چنین گوید اضعف عباد الله الغنی محمدتقی ابن مجلسی اصفهانی که این رساله ای است».

نسخ، علی اکبر حسینی بن محمدرضای طیب حسینی، چهارشنبه هفتم ربیع الاول سال ۱۲۱۲، عناوین و نشانیها: شنگرف، با مهر مربع کاتب: «علی اکبر بن محمدرضا الحسینی»، تملک محمدعلی حسینی با مهر مربع «محمدعلی الحسینی»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج مشکی فرسوده.
۱۵۶گ، سطور مختلف، ۱۴/۵ × ۲۰/۵سم

حرز الملوك

(آداب و ادعیه - عربی)

از: عبدالصمد بن عبدالکریم طهرانی (قرن ۱۳ ق)

در موضوع آداب و ادعیه و برخی ختومات است که نویسنده آن را برای فتح علیشاه قاجار در ۱۲۳۴ ق در یک مقدمه شامل دوازده فایده، یک مطلب شامل ۲۴ فصل و یک خاتمه به ترتیب زیر فراهم آورده است:

مقدمه؛

فایده اول: در بیان زمانی که دعا در آن مستجاب است؛

فایده دوم: در بیان امکانه‌ای که دعا در آن مستجاب است؛

فایده سوم: در بیان افعالی که موجب اجابت دعوات است؛

فایده پنجم: در بیان دعایی که مستجاب می‌شود؛

فایده ششم: در بیان کسی است که دعای آن کس مستجاب می‌شود؛

فایده هفتم: در بیان کسی است که دعای آن کس مستجاب نمی‌شود؛

فایده هشتم: در بیان آنچه مقدم بر دعا به جا باید آورد؛

فایده نهم: در بیان آنچه مقارن حال دعا باید رعایت نمود؛

فایده دهم: در بیان اعمال وقت اراده دعاست؛

فایده یازدهم: در بیان آدابی که از دعا مؤخر است؛

فایده دوازدهم: در بیان تحریص و ترغیب بر خواندن دعاست.

مطلب:

فصل اول: در بیان دعاهای ساعات روز؛

فصل دوم: در بیان اعمال هفته از نماز و تسبیح و عوده و زیارت؛

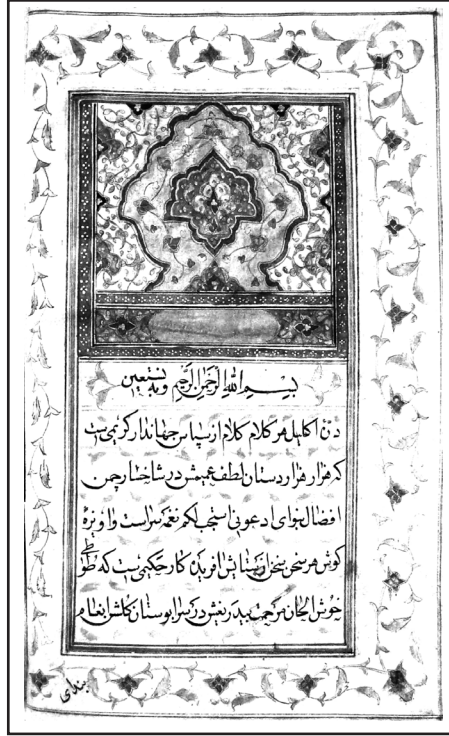
فصل سوم: در بیان آداب بیت الخلا رفتن و بیرون آمدن از آن و ادعیه متعلق به وضو؛

فصل چهارم: در بیان آداب مسجد رفتن؛

فصل پنجم: در بیان اذان و اقامه؛

- فصل ششم: در بیان ادعیه و تکبیرات؛
- فصل هفتم: در بیان ذکر رکوع و سجود و تشهد و تسلیم و اذکار قنوت؛
- فصل هشتم: در بیان تعقیبات مشترکه میان همه نمازها؛
- فصل نهم: در بیان تعقیبات مشترکه میان صبح و شام؛
- فصل دهم: در بیان تعقیبات مخصوصه به هر یک از نمازهای پنج‌گانه؛
- فصل یازدهم: در بیان دو سجده شکر و ادعیه آن؛
- فصل دوازدهم: در بیان نوافل نمازهای یومیه؛
- فصل سیزدهم: در بیان اعمال شب جمعه و روز جمعه؛
- فصل چهاردهم: در بیان عمل اول هر ماه و بیان وجه تسمیه آن؛
- فصل پانزدهم: در بیان عمل روز نوروز؛
- فصل شانزدهم: در بیان عمل عید رمضان و عید قربان؛
- فصل هفدهم: در بیان عمل عید غدیر و فضیلت آن؛
- فصل هجدهم: در بیان فصول اربعه و اغذیه که مناسب است به هر یک از فصول؛
- فصل نوزدهم: در بیان آداب اکل و شرب؛
- فصل بیستم: در بیان آداب جامه پوشیدن و کفش پوشیدن؛
- فصل بیست و یکم: در بیان سر تراشیدن و شارب گرفتن و ناخن چیدن و ریش شانه کردن و سر مه کشیدن؛
- فصل بیست و دوم: در بیان آداب سفر؛
- فصل بیست و سوم: در بیان ادعیه‌ای که باعث نصرت بر اعدا می‌گردد در حال حرب و بیان ادعیه‌ای که از برای دفع دشمن ... ؛
- فصل بیست و چهارم: در بیان اسب تاختن و تیر انداختن.
- خاتمه: در بعضی ختم‌ها مانند ختم حوامیم سبعة، ختم آیه مبارکه «من یتق الله...».
- آغاز: «بسمله، ذره اکلیل هر کدام کلام از سپاس جهاندار کریمی است که هزار هزار دستان لطف...».

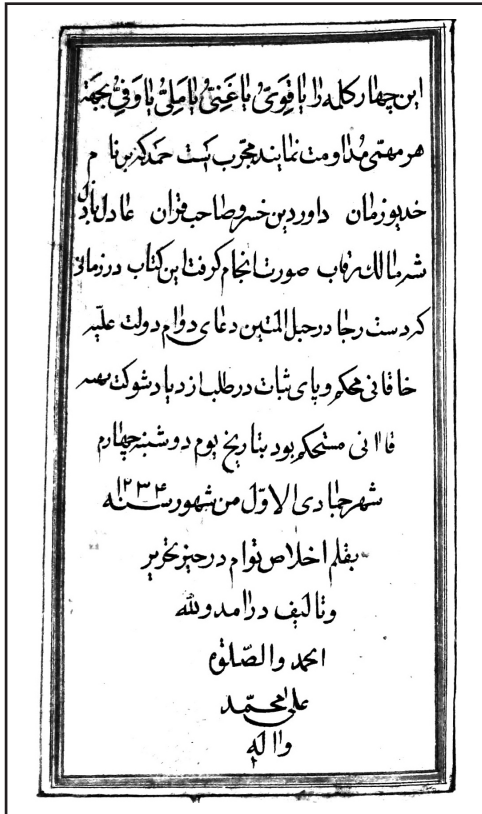
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ذن اکله هر کلام کلام از پیا سر جهاندار کریم
 که هزار هزار دستان لطیف همیش در شاخسار چمن
 افصال انبوی دعوی استیجا که نغمه سلسل و آوین
 کوش هر سخن بنیاد استیجا که کار کجی است که نظر
 خوش طایان بر کجست به در بنش در کبر بوسان کشتار انعام

سندی

انجام «حرز الملوک» در ادعیه و آداب، از: عبدالصمد طهرانی

به خط مؤلف در جمادی الاولی ۱۲۳۴

نسخه خطی شماره: ۱۱۵۷

ابن چهار کله را با قومی با عینی با علی با و فی بحینه
 هر مهتی مداومت نماند مجرب است حکم کبر نام
 خد بو زمان داور دین خسرو صاحبزوان عادل باد
 شکر مالک زهاب صور شایخام گرفت بن کتاب در زمان
 کرد دست رجا در جبل المنین دعای دوام دولت علیه
 خافانی حکم و پای ثبات در طلب از دباد شوک مهر
 فانی مستحکم بود بنا بر پنج بوم دوشنبه چهارم
 شهر جباردی الاول من شهر رست ۳۲
 بفیض اخلاص توأم در رحمت خوبر
 و نالیف در آمد و لله
 احمد والصلوات
 علی محمد
 واله

آغاز «حرز الملوک»، از: عبدالصمد طهرانی
 به خط مؤلف در جمادی الاولی ۱۲۳۴
 نسخه خطی شماره: ۱۱۵۷

انجام: «دوام دولت علیّه خاقانی محکم و پای ثبات در طلب ازدیاد شوکت بهیّه قآنی مستحکم بود».

انجامه: «به تاریخ یوم دوشنبه چهارم شهر جمادی‌الاول من شهر سنة ۱۲۳۴ به قلم اخلاص توأم در حیز تحریر و تألیف درآمد».

نسخ، عبدالصمد بن عبدالکریم طهرانی (مؤلف)، دوشنبه چهارم جمادی‌الاولی ۱۲۳۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، عبارات عربی مشکول، نسخه نفیس و منحصر به فرد، رکابه‌نویسی شده، کاتب چند دعا به پایان کتاب افزوده است، در سه برگ آغاز نسخه (پ ۳) فهرست فصول و ابواب کتاب آمده است، صفحات مجدول به زر و شنگرف و لاجورد و کمندکشی شده، صفحه آغاز دارای کتیبه و سرلوح مرصع با گل و بوته میان سطور و هامش با گل و بوته زرین آراسته شده، در برگ نخست یادداشت تملک سید محمّدباقر حسینی متولی‌باشی به تاریخ ۳ رمضان المبارک ۱۳۳۱، در ذیل آن خط سید ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه دیده می‌شود: این نسخه اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در تاریخ ۱۳۳۲ ش است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ضربی، دارای ترنج و سرترنج و گنبد و گلدسته، مرمت جدید.
 ۲۲۳گ، ۱۲س، ۱۲/۵ × ۲۰سم

۱۴۰۷

(اعتقادات - فارسی)

حقّ الیقین

از: محمّدباقر بن محمّدتقی مجلسی (۱۱۱۰ ق)

آغاز نسخه: «... مقصد نهم در اثبات رجعت است. بدانکه از جمله اجماعیات شیعه بلکه از ضروریات مذهب حق».

انجام: «شکر آن را به کفران مبدّل نگردانند و گاهی به طلب غفران و دعای خیر یاد نمایند».

انجامه کاتب: «غریق رحمت یزدان کسی باد * که کاتب را به الحمدی کند یاد».

نستعلیق، بی‌کا، سه‌شنبه ششم جمادی‌الاولی ۱۱۲۷ق، عناوین و نشانیها شنگرف، با مهر بیضوی منقش به «عبده فتحعلی» و مهر مستطیل با سجع: «یا قاضی حوائج الطالبین»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: تیماج قهوه‌ای، با ترنج و سرترنج.

۱۹۴گ، ۱۹س، ۱۶/۵ × ۲۴سم

۱۴۰۰

حلّ مشکلات الاشارات و التنبیهات

(فلسفه - عربی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق)

آغاز افتاده: «... فجهد فی تفسیر ما خفی فیہ باوضح تفسیر و اجتهد فی تعبیر ما التبس

فیہ باحسن تعبیر».

نسخ، محمدطاهر بن حاجی محمدقلی تبریزی، در آخرین ساعات دوشنبه ماه ذوالقعدة الحرام سال ۱۰۷۵ در شهر اصفهان و در خدمت عباس مولوی^۱ شاگرد ملا رجب علی تبریزی قرائت شد، عنوان و نشانیها: شنگرف، تاریخ تولد و وفات خواجه نصیر در پایان آمده است، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۰ ش.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجداول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.

۲۰۹گ، ۲۳س، ۱۷/۵ × ۲۳/۵سم

انجام «حلّ مشکلات الاشارات و التنبیهات»، از: خواجه نصیرالدین طوسی، مورخ ذی القعدة ۱۰۷۵ در اصفهان، قرائت شده در نزد مولی عباس مولوی مؤلف «انوار سلیمانی» و شاگرد ملا رجب علی تبریزی نسخه خطی شماره: ۱۴۰۰

میراث شهاب

موقوفات ماندگار (بخش اول)

۱ عباس مولوی (۱۱۰۱ق) از علمای دوره صفویه، تألیفاتی داشته؛ از جمله: انوار سلیمانی (= مناظرات). ر.ک: دنا ۲۴۹/۲ و ۱۱۲۸/۱؛ طبقات اعلام الشيعة، قرن ۱۲ (الکواکب المنتشرة...) ص ۴۱۱ - ۴۱۲.

۱۴۹۵

حلّ مشکلات الاشارات و التنبیهات

(فلسفه - عربی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲ ق)

قسمت منطق را ندارد.

نستعلیق، محمدکاظم لقمانی بن ملا محمدتقی، بیستم ماه رجب سال ۱۰۹۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش، بخشیده آیت الله نجفی به فرزندش حاج سید محمود در ۱۳۵۷ ق.
جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج قرمز.
۲۳۱ گ، ۲۵ س، ۱۲ × ۲۴ سم

۱۶۶۹

حیاء القلوب

(تاریخ - فارسی)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰ ق)

این نسخه جلد اول کتاب است.

نستعلیق، عبدالله کرجی بن محمدرفیع به دستور میرزا محمدابراهیم ساکن بلدة نور، سه شنبه ماه شعبان سال ۱۲۲۶، عناوین و نشانیها: شنگرف، با رکابه، از برگ ۱ تا ۱۶ مجدول به شنگرف، از برگ ۱۷ تا ۸۰ مجدول به مشکی و از برگ ۸۱ تا ۸۸ با کمند و مجدول به شنگرف و مشکی، در انجام فهرست تألیفات علامه مجلسی با توضیح مختصر در ضمن سه صفحه به نستعلیق چلیپا، اهدای آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق با مهر مستطیل کتابخانه، و مهر بیضوی «صادق الموسوی».
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول گرهی، با لچک ترنج ضربی زرین.
۲۵۸ گ، ۳۰ س، ۲۰/۵ × ۳۳

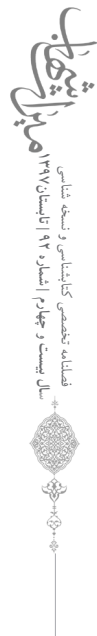
۱۵۷۳

خزائن جواهر القرآن^۱

(تفسیر - عربی)

از: علی قلی بن قرچقای خان خلجی قمی (۱۰۹۷ ق)

۱ این کتاب بسیار نفیس و اصل به خط مؤلف است که تاکنون چاپ نشده و دارای چند جلد می‌باشد. در کتابخانه بزرگ پدر بزرگوارم حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی یک جلد دیگر از این کتاب که آن نیز نسخه اصل است وجود دارد و در جلدهای پیشین فهرست آن کتابخانه معرفی و گزارش شده است.

تفسیر آیات کلامی و اخلاقی قرآن است در چهار مجلد، هر یک در چند خزینه و هر کدام در چند فصل.

نسخه موجود که در الذریعه (ج ۷، ص ۱۵۴ و ج ۱۴، ص ۵۲۵) از آن یاد شده، جلد اول و مشتمل بر هشت خزینه است:

خزینه اول: آیات متعلقه به وحده الله تعالی و توحیده؛

خزینه دوم: آیات متعلقه به صفات و اسماء خدا؛

خزینه سوم: آیات متعلقه به قرآن و تعظیمه و تکریمه؛

خزینه چهارم: آیات متعلقه به ملائکه مقربین؛

خزینه پنجم: آیات متعلقه به اخذ العهد و الميثاق؛

خزینه ششم: آیات متعلقه به قضا و قدر؛

خزینه هفتم: آیات متعلقه به لطف الله و شفقت؛

خزینه هشتم: آیات متعلقه به انبیا و اوصیا.

آغاز: «نحمدک و نشکرک اللهم علی ما شرفتنا و فضلنا بکتابک العزیز الکریم و کلمتنا بکلامک العلی العظیم».

انجام افتاده: «ثم جعل اربعة اجزاء فخلق الملائكة من جزء، و الشمس من جزء، و القمر من جزء، و الکواکب من جزء».

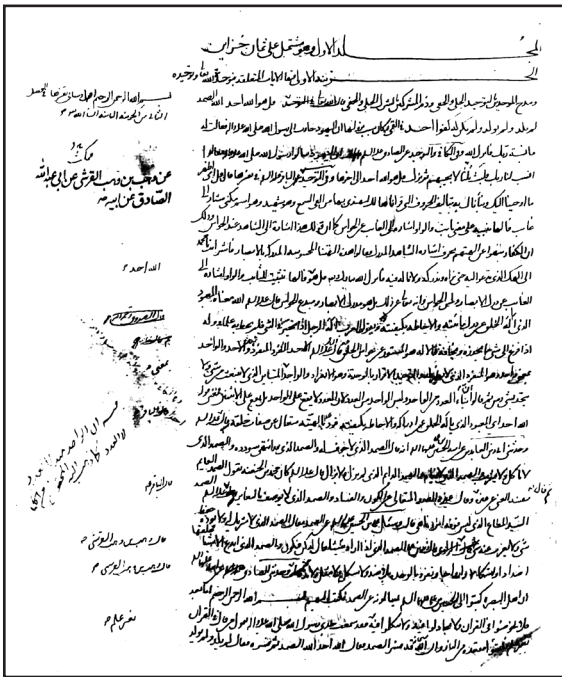
نستعلیق، علی قلی بن قرچقای خان (مؤلف)، سال ۱۰۸۸ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، موقوفه مهدی قلی خان پسر مؤلف و بانی مدرسه خان واقع در میدان آستانه قم در سال ۱۱۲۳ ق وقف این نسخه و چند نسخه دیگر برای طلاب مدرسه خان قم در ۱۱۲۳ ق با تولیت پسرش حیدر قلی بیک، سپس به فرزندان و آنگاه به اعلم و اصلح به شرط بیرون نبردن از قم وقف ساکنین مدرسه خان که ساخته پدرش بود نمود تا ثوابی عاید روح پدرش شود، با مهر مستطیل «الحکم لله عبده مهدی قلی»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق، بیشتر برگها و صالی شده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجداول با ترنج و سرترنج.

۱۳۴گ، سطور مختلف، ۲۰ × ۲۹سم

وقف نامه تفسیر «خزائن جواهر القرآن»،
از مهدی قلی خان (فرزند مؤلف و بانی مدرسه خان در
قم) بر مدرسه خان در ۱۱۲۳ ق
نسخه خطی شماره: ۱۵۷۳

برگی از اوایل «خزائن جواهر القرآن»
از علی قلی بن قزقچای خلیجی قمی
به خط مؤلف مورخ ۱۰۸۰ ق
نسخه خطی شماره: ۱۵۷۳

۱۵۲۶

خلاصه منهج الصادقین

(تفسیر - فارسی)

از: فتح الله بن شکر الله شریف کاشانی (۹۹۸ ق)

نسخه موجود مشتمل بر تفسیر سوره پس تا سوره مَسَد با مقداری افتادگی در آغاز است. آغاز افتاده: «... کَفَّار گفتند که ای محمد تو فرستاده خدا نیستی و آنچه می گوئی از نزد خود می گوئی».

انجام افتاده: «... که یهودان گفتند یا ابوالقاسم وصف کن خدای را تا به تو ایمان آوریم». نستعلیق در ترجمه و تفسیر و نسخ در آیات، بی‌ک، بی‌تا، از سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: مشتمع سبز، عطف: تیماج سبز.

۳۲۴گ، سطور مختلف، ۱۷/۵ × ۲۷سم

۱۵۷۴

خلاصه منهج الصادقین

(تفسیر - عربی)

از: فتح الله بن شکر الله کاشانی (۹۸۸ ق)

نسخه موجود از سوره حمد، با افتادگی اندکی از آغاز، تا پایان سوره کُهِف به فرجام آمده است.

آغاز افتاده: «اهدنا ما راراه نمای الصراط المستقیم به راه راست در افعال و اقوال و اخلاق».

نسخ، حسین قلی بن بهرام میرزا، عصر یکشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۰۵۴، عناوین و نشانیها: شنگرف، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر مستطیل کتابخانه، و مهر مربع «العبد المذنب حاجی بابا».

جلد: تیماج مشکی مجدول به زر، با ترنج و سرترنج، عطف: تیماج قهوه‌ای.

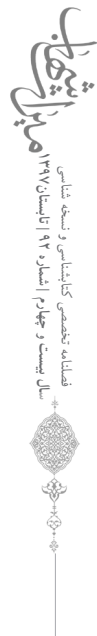
۴۵۰گ، ۲۰س، ۲۰ × ۲۹/۵سم

۱۶۸۰

خلاصه منهج الصادقین

(تفسیر - فارسی)

از: فتح الله بن شکر الله شریف کاشانی (۹۹۸ ق)

نسخه موجود مشتمل بر آغاز کتاب تا سوره کهف می باشد.

آغاز: «اعوذ بالله پناه می گیرم و التجاء می کنم به معبود جامع جمیع کمالات».

انجام: «هر که وقت خواب آخر سوره کهف را بخواند هر وقت که خواسته باشد بیدار گردد».

نسخ معرب در آیات، نستعلیق در ترجمه، عناوین و نشانیها و آیات: شنگرف، صفحات زوج دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۱ ش.

جلد: تیماج قهوه ای.

۳۶ گ، ۲۷ س، ۲۳ × ۳۶ سم

۱۶۰۶

الخلاف فی الأحكام = مسائل الخلاف

(فقه - عربی)

از: شیخ الطائفه، ابوجعفر محمد بن حسن طوسی (۴۶۰ ق)

نسخه موجود از کتاب الشركة آغاز و تا کتاب امهات الاولاد به پایان رسیده است.

آغاز: «کتاب الشركة مسئله شركة المسلم لليهودی و النصرانی و سائر الکفار مکروهة و به قال جمیع الفقهاء».

انجام: «فینبغی ان یسمی بذلك تم کتاب امهات الاولاد بعون الله و حسن توفیقه و الحمد لله».

نسخ زیبا، بی کا، بی تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، بارکابه، صفحات پایانی و صالی شده، در برگه آغاز تملک علینقی بن علی بن لطفعلی بن احمد تبریزی با مهر مربع «عبده علینقی بن علی»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۱ ش.

جلد: تیماج نارنجی مجدول، عطف: تیماج قهوه ای.

۳۱۷ گ، ۲۱ س، ۲۰ × ۳۰ سم

۱۵۸۵

الدّر المثور فی التفسیر بالمأثور

(تفسیر - عربی)

از: جلال الدین عبدالرحمان بن ابی بکر سیوطی (۹۱۱ ق)

نسخه موجود از تفسیر فاتحه الكتاب آغاز و تا آیه ۴۴ سوره انعام به فرجام آمده است.

آغاز: «الحمد لله الذی احیا بمن شاء مآثر الآثار بعد الدثور ... و بعد کتاب ترجمان القرآن و هو التفسیر المسند عن رسول الله (ص) و اصحابه».

انجام افتاده: «قوله فاذا هم مبلسون قال المبلس المجهود المكروب الذي قد نزل به النشر الذي لا يدفعه».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۱ ش، تملک غلامرضا مولانا ۱۳۶۵ ق و حاجی اسماعیل شگری سال ۱۳۳۶ و مهر مستطیل «عبد محمد» و ثبت تاریخ ۱۲۳۹ با فهرست منابع در آغاز. جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت، عطف: تیماج قهوه‌ای. ۶۶۶ گ، ۲۱ س، ۱۹ × ۳۰ سم

۱۰۸۲

الدرة النجفية

(فقه منظوم - عربی)

از: بحرالعلوم، سید محمد مهدی بن مرتضی بروجردی (۱۲۱۲ ق)
نسخ، نام کاتب و تاریخ کتابت محو شده، عناوین و نشانیها: زر و شنگرف، صفحات مجدول دارای ستون، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق.
جلد: پارچه. ۸۳ گ، ۱۴ س، ۱۰ × ۱۷ سم

۱۱۰۵

دعا = منتخب دعاء

(دعا - عربی، فارسی)

از: ناشناخته

مجموعه‌ای است از ادعیه و شأن نزول آنها شامل توسل، افتتاح، دعای صاحب الامر، دعای توبه، دعای عهد، مشلول، تعقیبات نماز صبح و ...
آغاز افتاده: «... و الی ارادته سریع سبحانه ما اعجب ما دبر فی امرک...».
انجام: «له ما فی السماوات و ما فی الأرض و ما بینهما...».
انجامه: «تمام شد. تمت الكتاب و السلام علی من اتبع الهدی سنة ۱۲۲۲».

نسخ، عناوین و نشانیها: شنگرف در هامش، بی‌کا، ۱۲۲۲ ق، در برگ پایانی نسخه هیه‌نامه‌ای به قلم حاج محمد علی بن حاج صدر علی آمده که نسخه را به فرزندش لطفعلی به تاریخ ۱۲۷۴ ق بخشیده است. در برگ آغاز مهر مستطیل با عبارت «وقف نمود سید

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی بر کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه
 (۱۳۴۷) دیده می‌شود و همچنین یک یادداشت درباره اهدای این نسخه از آیت الله مرعشی
 نجفی به قلم سید ناصرالدین آرام موجود است.
 جلد: تیماج مجدول قهوه‌ای، با ترنج و سرترنج ضربی.
 ۱۷۱گ، ۹س، ۱۱ × ۱۷سم

۱۲۱۹

دیوان اسرار تبریزی

(شعر - فارسی)

از: میرزا محمدکاظم بن محمد تبریزی، اسرار علیشاه (پس از ۱۳۱۵ ق)
 پیرامون پنج هزار و پانصد بیت و مشتمل بر ۶۵ قصیده در فضایل اهل بیت (ع) و هفت
 رباعی و غزلیات و مثنوی میراسرار است.

نسخه موجود از چند بخش تشکیل یافته بدین ترتیب:

۱. احکام دین (هزار بیت در ۱۸ باب و یک خاتمه)؛

۲. ترجیعات و رباعیات؛

۳. سروگل؛

۴. ترکیب‌بند (در مصائب اباعبدالله (ع))؛

۵. شیخ صنعان.

آغاز: «اولاً حمد خالق دانا * که قدیم است واحد یکتا».

انجام: «چون برون گردید از دل این کلام * خامه بشکستم نمودم و السلام».

نستعلیق، محمدرضا بن میرزا محمد تبریزی ابریشم فروش، ۱۲۹۱-۱۲۹۰ق، عنوانین:
 مشکى، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش، با مهر «لا اله الا الله الملك الحق
 المبين» و «محمدکاظم».

جلد: تیماج زرد مجدول، با ترنج و سرترنج، عطف: تیماج قهوه‌ای روشن.

۱۷۰گ، سطور مختلف، ۱۳ × ۲۱سم

۱۳۷۹

ذخیره المعاد لیوم الميعاد

(مواعظ، مقتل - فارسی)

از: محمدعلی واعظ کرمانشاهی (۱۳۴۷ ق)

سکینه و زینت عمان هماده و قالت ما ابنا هلاکت
عم یوم العباس اراه ابطاه ما لنا فیکما هین و قال ان
یومک العباس قتل و دبع روحه الهیماک فلما سمعت
ربیب ذلک حزین و نادت ذاکاه و اعدا ساه و اذلت
نا عراه و اصیضاه بیدک و هجمت السنا بیکین معها
و کرا الامام سکاہ سدد بیل و قال سمی الساجدین ان سده
قتل عن العباس کانک اسند ساقه علی سید الشهداء
یوم الظف قال علی ابن ابراهیم کانک فقتله یوم قال کنت
لنجم یوم فلک من انباء العیب نوحیها العبد و ما کنت
لعمیم اذا صغیرا ارم و تم تکون لعمی صعب من این فقتله
نیرس و برا در استرا ان احنا و عیب است کران قرای باطن استی
در نکبت حیا دی نکریم کدر ستمایم این فقتله را بوی تو و بق
صعب ظاه در سزا انیمان نکریم و اگر چه در باطن نا هر
نور در کافال ص کنت بلها ولوم بین الفاء و الظن و قال ایتر
الموعین کنت مع الابناء و سرادع نیکم جهرا و اخرا لله رب
العالمین و صل الله علی محمد و آله اجمعین بر حمتک یا ارحم الراحمین
کنت هذه العقدة الکیا و کتر علی یوم نولد جمیع الاعظم یوم الامه
من ایام الاسبوع یوم العطف من سنه رجب الراجب سنه ثلثه
و ثلثه و کت ما و بعد انک من الطیرة المنزیه مشکما و در کدر
سند فقتله قام یوم لعن حضرتین من الامام با و ابو قحطبه

یادداشت آیت الله مرعشی نجفی ره
در معرفی کتاب «ذخیره المعاد لیوم الميعاد» و مؤلف آن
نسخه خطی شماره: ۱۳۷۹

کتاب
ذخیره المعاد لیوم الميعاد
الخطیب المکرم الواعظ الموحج علی الواعظ الکریم انشا الله تبارک و تعالی
طهران و له تالیف کثیره منها کتاب سفینه السیده و کتاب
الجموعه علی خط الاله لکل و له دیوان شعرا کثیر و کتاب المقتل
و کان مقربا لک السلطان ناصر الدین شاه قاجار و من
النجف شهاب الدین علی بن محمد بن
۱۳۷۲ - ۱۳۵۸
و عالم

انجام «ذخیره المعاد لیوم الميعاد»
از محمد علی واعظ کرمانشاهی
به خط مؤلف، مورخ ۱۳۰۳ ق
نسخه خطی شماره: ۱۳۷۹

مطالب کتاب با عناوین «مجلس مجلس» در ۷۳ مجلس ترتیب یافته است. در آغاز مجالس آیه یا آیاتی از سوره یوسف قرار گرفته و یا به مناسبت اشعاری آورده شده و سپس به بیان مصائب سید الشهداء و اصحاب آن حضرت و واقعه عاشورا پرداخته است. آغاز: «الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بالثقلين الثقليين في ميزان الاعمال يوم الدين».

انجام: «وقال امير المؤمنين (ع) كنت مع الانبياء سراً و مع نبيكم جهراً». انجامه: «تمت هذه القصة المباركة على يد مؤلفه محمد علي الواعظ في يوم الاحد من ايام الاسبوع في يوم المبعث من شهر رجب المرجب سنة ۱۳۰۳». نسخ، محمد علی واعظ (نسخه اصل به خط مؤلف) در رجب، روز مبعث سنه ۱۳۰۳ق، عناوین و نشانیها: لاجورد، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: تیماج زرشکی مجدول، عطف: تیماج سوخته ای.

۵۶۲گ، ۲۰س، ۱۴×۲۳سم

۱۱۲۶

ذریعة الوداد فی منتخب نجات العباد

(فقه - عربی)

از: محمد حسین بن حاج میرزا خلیل تهرانی (۱۳۲۶ ق)

شرحی بر کتاب نجات العباد شیخ محمد حسن نجفی (صاحب جواهر ۱۲۶۶ ق) است. این کتاب در بمبئی و تهران چاپ شده است. این نسخه از روی نسخه چاپ سنگی سال ۱۳۱۲ق (تهران به سعی و اهتمام حبیب الله تاجر تهرانی) استنساخ شده است. مؤلف می گوید: «آنچه با رأی ما موافق است، باقی گذاریم، مخالف را می اندازیم، آنچه بر آن بنا نهادیم، درج می کنیم».

نسخه موجود از کتاب طهارت آغاز و در روزه های مندوب به پایان می رسد.

آغاز: «الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطيبين ... فيقول العبد ...

محمد حسين نجل المرحوم حاجي ميرزا خليل».

انجام: «وان كان يقوى في النظر الجواز في الزوجة اذا لم يمنع ذلك حصته و الله العالم».

نسخ، بی‌کا، قرن ۱۴ق، عناوین و نشانیها: مشکى، رکابه‌نویسی دارد، این نسخه تصحیح شده و دارای حواشی است، پشت برگ پایانی نسخه یادداشت سید ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه، مبنی بر اینکه آیت الله مرعشی نجفی در تاریخ ۱۳۴۳ش آن را اهدا کرده است، بر فراز برگ‌ها آثار رطوبت دیده می‌شود که به برخی از سطور اول صفحات آسیب زده است.

جلد: تیماج قهوه‌ای ترنجدار، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت.

گ، ۹۵، س، ۱۵، ۱۲ × ۱۸/۵ اسم

۱۱۷۷

رساله در علم حساب و مساحت

(حساب و هندسه - فارسی)

از: ناشناخته

رساله‌ای است در فن حساب و هندسه که در بردارنده کلیه اقسام و قواعد مساحت و فروع آن می‌باشد، در یک مقدمه و پنج مقام. این رساله در آغاز مطابق است با ضیاء الضمیر از ضیاء‌الدین که نسخه‌ای از آن در کتابخانه مجلس شورای اسلامی موجود است.

فهرست کتابخانه مجلس: ج ۱۹، ص ۳۳۶.

آغاز: «فهرست دفاتر مکارم وجود و طغرای اوراجه هستی و بود به اسم مالک الملکی

است».

انجام افتاده: «... و ضرب کنیم خطاء شانزده را که دو است در دوازده که مأخذ اول است».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، سده دهم و یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: تیماج زرشکی ضربی.

گ، ۹۵، س، ۱۶، ۲ × ۱۲/۵ اسم

۱۵۲۹

روض الجنان فی شرح إرشاد الاذهان

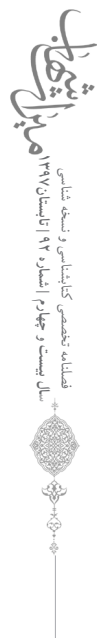
(فقه - عربی)

از: شهید ثانی، زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

این نسخه مشتمل بر شرح کتاب الصلوة می‌باشد.

آغاز: «کتاب الصلوة و هی لغة الدعاء قال الله تعالی و صلّ علیهم ان صلوتک سکن لهم

و قال الاعشمی».

انجام افتاده: «و يستحب ان يقول المسافر عقيب كل صلوة مقصورة ثلاثين مرة سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: مشکی و شنگرف، بیشتر برگ‌ها وصالی شده است، ۱۳ برگ نونویس از هدایت‌الله و مواضع دعا گویا از عباس قمی در ۱۳۱۶ و با مهر بیضوی «هدایت‌الله؟» در برگه آغاز، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۰ ش.

جلد: تیماج مشکی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۳۷۱گ، ۲۱س، ۱۶ × ۲۵/۵سم

۱۴۵۴

(فقه - عربی)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: شهید ثانی، زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود جلد دوم کتاب است.

نستعلیق، محمد یقین بن مولانا نظام جشوی، چهارشنبه اول جمادی‌الاولی ۱۰۳۲، عناوین و نشانیها: شنگرف، بلاغ مقابله محمد مطیع سنه ۱۰۳۸، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه، و مهرهای بیضوی «فتحعلی» و «یا حبیب قلوب الصادقین» و «عبده محمد محسن» و «عبده محمد رضا» و مهرهای مستطیل «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده حسین» و «عبده عبدالعلی» و «افوض امری الی الله عبده محمد شریف».

جلد: تیماج مشکی، با ترنج و سرترنج ضربی، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۲۷۳گ، ۲۱س، ۱۴ × ۲۵سم

۱۴۶۷

(فقه - عربی)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: شهید ثانی، زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود کامل و شامل جلدهای اول و دوم کتاب است.

نستعلیق، همایون محمد بن حسین حسینی گلپایگانی، ۱۵ ماه شوال ۱۱۳۰ در جلد اول برگه ۲۳۹، نسخ، مرتضی موسوی، ۱۵ شهر ذیحجه ۹۷۷ در جلد دوم (احتمالاً این تاریخ مربوط به نسخه منتسخ عنه باشد)، عناوین و نشانیها شنگرف، با حواشی، صفحات دارای

والصلافة فيه انتهى ولا يخفى ما فيه وكيف كان فالأقوى اعتبار الفريضة وعدمه وروى محمد بن
 بن قيس عن أبي جعفر عليه السلام في تعيين أربعه عمله أحدهم يواقع في البيت فالكبيران على الشجر
 عثمان حصنه لا تحفظ ويقول روى ذلك أبو جعفر عليه السلام عن أسرار المؤمنين عليه الصلوة والسلام
 وهو مشكل على الإطلاق فان مجرد وقوعه من تفريعهم فنيل من تفريضة العاقل ومن ثم أوردها
 الحكم كقوله بلفظ الرواية ويمكن حملها على ما لعقده وسئل الهمه ففرطوا وأجودوا والأقوى ضم اللفظ
 منهم دون غيره والرواية حكايه في واقع مختلفه للتأويل وليكن هذا آخر اللعمه ولم يذكرها سوى
 الإمام من الأحكام وهو مشهور بين الأصحاب هذا يحب الغالب ولا تغد عرفت انه ذكر أقوالا مدره
 مشهوره وقنعنا في مذكوره والباعث على ذلك المذكور المدلول عليه بالفعل وعلى نصيب
 وان كان اسمه موسا أمضاة أي طلب بعض الطلاب وقد تقدم سانه نعمه الله تعالى وإياته
 مع المؤمنين ونفع بشرح كما نفع بأصله بخلف وأهلده وللحقيقة وحدة وصلوة على سيدنا محمد النبي
 وعشيرة المعصومين الذين أذهب الله تعالى عنهم الرجس وطهرهم وطهرهم من المصنف ومن الله
 وحده ونحن نحمد الله تعالى على توفيقه وتسهيله لنا في هذا التعليق وسأله من فضله وكرمه أن يجعله
 حال الصلوة الجهد الكريم موجبا التوابع للجسم وان يقر لنا ما مضى فيه في جهادنا ووقع فيه من جلال إرادته
 هو العفو والتعظيم ورفع من سويين مولانا المحتاج إلى الله تعالى ورحمة الشيخ زين الدين بن علي بن
 حمد النا في العالمين عالمه الله تعالى بفضله وتوفيقه وعنى عن سبانه ودلالتة بجلده وكرمه

على صنو المجال وبلائم الأوهال الموجبة لتشويق السال

واند اعلم بالصواب، واليه المرجع والمآب

تم لنا هذا الكتاب على يد السيد المرتضى

مرتضى موسى في حاشية نظري محمد

سنة سبع و سبعين و تسعمائة للهجرة

السنة المصطفوية حامد الله

وشرح اللمعة الدمشقية
 كتاب في شرح اللمعة الدمشقية
 مؤلفها: الشيخ محمد باقر
 رقم المخطوط: ١٤٦٧
 رقم النسخة: ١٨
 تاريخ النسخة: ١٢٠٧
 رقم الأوراق: ٦
 رقم الصفحات: ٦

انجام «الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية»
 از: شهيد ثانی (ره) - نسخه خطی شماره ١٤٦٧

رکابه، اهدایی آیت الله نجفی در ۱۳۷۲ق، تملک میرزا نصرالله به عباس میرزا عزیزالله با مهر بیضوی و تملک ملا زین العابدین در ۱۲۷۴ و تملک محمدحسن بن صفی با مهر و تملک محمدمحسن بن حاج عباس سیستانی در ۱۲۶۴ با مهر بیضوی «یا محسن ادرکنی» در برگ ۲۴۲.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.

۴۶۱گ، سطور مختلف، ۱۸ × ۲۵/۵سم

۱۴۸۸

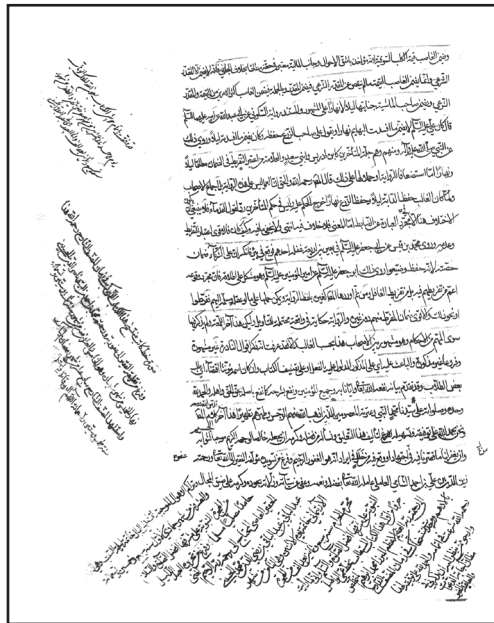
الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

(فقه - عربی)

از: شهید ثانی، زین الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود جلد دوم کتاب است.

نسخ، عبدالباقی بن عبدالباقی بن رضی الدین محمد الحسینی ارتیمانی تویسرکانی، پایان دوشنبه هشتم محرم ۱۰۸۷، و کاتب گوید: چون نسخه‌ای از جزو نخستین آن به خط عمّ مرحوم خود میرزا ابراهیم متخلص به ادهم دیدم که در زمان تحصیل نوشته بود، آن را

انجام «الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة»،

از: شهید ثانی(ره) - نسخه خطی شماره ۱۴۸۸

کامل کردم و در پایان صورت خط کاتب نسخه اصل محمد بن احمد بن سید ناصرالدین حسینی در پنجشنبه ۲۵ شعبان ۹۶۳ که شارح را در ۱۷ رمضان ۹۶۵ کشته‌اند، با تاریخ تألیف، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی به رمز سلط، ح یع، منه، و عبدالباقی (کاتب)، صفحات دارای رکابه، در برگه پایانی تملک ضیاءالدین تویسرکانی با مهر بیضوی «ضیاءالدین بن محمد نبی» در یکشنبه ۲۲ صفر ۱۰۸۷ و تملک سید محمدجعفر حسینی با مهر بیضوی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: مشتمع قهوه‌ای سیر، دارای ترنج و سرترنج و نمای گنبد و گلدسته.
۲۰۸گ، ۱۹س، ۱۸ × ۲۵سم

۱۵۶۹

(فقه - عربی)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: شهید ثانی، زین الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود مشتمل بر جلد دوم کتاب است.

انجامه: «کتابه بالخیر و السعادة* و کان لی سچیة و عادة... باقر اسمی و ابی عبدالعلی». نسخ، باقر بن عبدالعلی بیدگلی کاشانی، اواخر ربیع الاول ۱۲۵۹، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج مشکی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۱۹۳گ، ۲۳س، ۲۰ × ۳۰سم

۱۶۴۰

(فقه - عربی)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: شهید ثانی، زین الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود جلد اول کتاب است.

نسخ در متن و نستعلیق در حواشی، محمدعلی بن کربلایی آقاگل سالیانی، یکشنبه ۲۳ ذیقعدة سنه ۱۲۳۲، عناوین و نشانیها: شنگرف با حواشی و صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی به سنه ۱۳۷۲ق، تملک محمدکاظم بن علی اکبر گیلانی در ۱۲۵۶ق با مهر مربع «العبد الکاظم» و مهر بیضوی «عبده الراجی محمدکاظم». جلد: مشتمع قرمز.
۲۲۸گ، ۲۲س، ۲۰ × ۳۱سم

•••••

(فقه - عربی)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

از: شهید ثانی، زین الدین بن علی عاملی (۹۶۵ ق)

نسخه موجود جلد دوم کتاب است.

نستعلیق، اقل الطلاب محمدحسین بن استاد زین العابدین قمی، یکشنبه ربیع الاول ۱۲۶۳،
عناوین و نشانیها: مشکی، شنگرف یا نانوشته، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق
با مهر مستطیل کتابخانه.

جلد: تیماج خاکستری روشن مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل
بیت.

۱۲۰گ، ۲۳س، ۲۱ × ۳۱سم

۱۶۷۷

(تاریخ - فارسی)

روضة الشهداء

از: کمال الدین ملاحسین بن علی کاشفی بیهقی (حدود ۹۱۰ ق)

نستعلیق، بی کا، بی تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات مجدول به
شنگرف، دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی.

۱۷۴گ، ۲۲س، ۲۰ × ۳۲سم

۱۵۱۹

(تاریخ - فارسی)

روضة الصفاء فی سیرة الانبیاء و الملوك و الخلفاء

از: میرخواند، محمد بن خاوندشاه بن محمود خوارزمشاهی بلخی (۹۰۳ ق)

نسخه موجود جلد اول است.

آغاز: «زیب فهرست نسخه مفاخر انبیای عالی مکان دیباچه مجموعه مآثر سلاطین گردون

شکر منعمی است».

نستعلیق، اسدالله، چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۲۳۱، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات
دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، با مهر مربع «عبدالمؤکول علی
الله محمدعلی»، ثبت تاریخ ولادت در ۱۲۷۳ق در برگه پایانی.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.
۲۹۸گ، ۲۷س، ۱۴/۵ × ۲۷سم

۱۵۴۷

ریاض المسائل فی تحقیق الأحكام بالدلائل (= شرح کبیر) (فقه - عربی)

از: سید علی بن محمد علی طباطبایی حائری (۱۲۳۱ ق)
نسخه موجود از کتاب العتق آغاز و تا دیات به پایان رسیده است.
آغاز: «الحمد لله رب العالمین... کتاب العتق... و النظر فی هذا الكتاب فی امرین الاول
فی بیان متعلق الرق و من يجوز استرقافه».
انجام: «احمد الله سبحانه على توفيقه و تسهيله لتأليف هذا التعليق و اسئله بجوده و كرمه
ان يجعله خالصاً لوجهه الكريم».
انجامه: «و قد تمّ هذه النسخة بيد الاقل الطلبة و السادات ابن محمد صادق الحسيني
محمد هادی».

نسخ، سید محمد هادی بن محمد صادق حسینی، عصر چهارشنبه ششم ربیع الاول ۱۲۵۴،
عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای رکا، اهدایی آیت الله مرعشی
نجفی در محرم الحرام ۱۳۷۲ ق.
جلد: مشتمع قرمز.
۲۲۲گ، ۳۱س، ۲۹ × ۲۰سم

۱۵۶۲

ریاض المسائل فی تحقیق الأحكام بالدلائل (= شرح کبیر) (فقه - عربی)

از: سید علی بن محمد علی طباطبایی حائری (۱۲۳۱ ق)
نسخه موجود از کتاب التجارة آغاز و تا لعان (ج ۳) به پایان رسیده است.
آغاز: «الحمد لله رب العالمین... کتاب التجارة هی فی اللغة الکسب و فی الشرع علی
تعریف المصنّف و جماعة عقد المعاوضة بقصد الاکتساب».
انجام: «لاستقراره بالموت فلا یرفعه اللعان المتجدد و الحمد لله علی کل حال. تمت».
نسخ، محمد باقر بن زین العابدین گلپایگانی، صبح پنجشنبه جمادی الثانی ۱۲۴۰ از آغاز

تا کتاب مزارعه و مساقات گ ۷۴، نسخ، محمدحسن بن محمدعلی آرانی کاشانی، سال ۱۲۴۰ از کتاب الاجارة تا آخر گ ۷۹، دارای بلاغ گ ۱۱۲، عناوین و نشانیها: شنگرف و مشکی، با حواشی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه. جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج. ۲۰۷گ، ۳۱س، ۲۰ × ۳۰سم

۱۵۹۳

رياض المسائل في تحقيق الأحكام بالدلائل (= شرح كبير) (فقه - عربی)

از: سیّد علی بن محمدعلی طباطبایی حائری (۱۲۳۱ق)
نسخه موجود از کتاب طهارت آغاز و تا کتاب صلوات به فرجام آمده است.
آغاز: «الحمد لله رب العالمین... کتاب الطهارة و اركانه اربعة الاول في المياه و جمعه باعتبار تعدد افراده».

انجام: «تمّ المجلد الاول من رياض المسائل... علی ید علی بن محمدعلی الطباطبایی».
نسخ، اسماعیل موسوی بن میرنقی، یکشنبه دوم ذی القعدة ۱۲۴۵، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: مشتمع قرمز.
۱۶۱گ، ۳۳س، ۲۰ × ۳۰سم

۱۶۷۶

زينة المجالس (= تحفة المجالس) (تاریخ - فارسی)

از: سیّد مجدالدین محمد بن ابوطالب حسینی مجدی (زنده ۱۰۰۴ق)
فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۱۷، ص ۸۲۳-۸۲۹.
نسخه موجود از آغاز تا فصل دوم از جزء نهم را شامل است.
آغاز: «آراستگی و آرایش فهرست نسخ موجودات علوی و پیراستگی کتب مخطوطات».
انجام افتاده: «به آن دیار روان ساختند و آن قوم بزرگوار از خوف جان».
نستعلیق، بی کا، بی تا، سده دوازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، با مهر بیضوی «عبده محمدحسن»، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق با مهر کتابخانه.

جلد: تیماج، دارای ترنج و سرترنج و گنبد و گلدسته.
۳۰۲ گ، ۲۲ س، ۲۰ × ۳۳ سم

۱۱۲۸

السرائر الحاوی لتحریر الفتاوی (فقه - عربی)

از: محمّد بن احمد بن ادريس، ابن ادريس حلی (۵۹۸ ق)

این نسخه مشتمل بر کتاب شهادت تا اقرار است.

آغاز افتاده: «... عبارة عن اسماء الحالفين من اولياء المقتول فصير بالمصدر عنهم...».

انجام: «فاما اذا كان رجوعه عنها بعد الحكم بها فلا يرجع الحاكم عن الحكم بها...».

انجامه: «تم المجلد من كتاب السرائر الحاوی لتحریر الفتاوی ... تمت في ليلة الجمعة

ثاني عشر شهر ذي الحجة سنة ثمان وخمسين وتسعمائة والختم بالصلوات على محمّد وآله».

نسخ، بی‌کا، شب جمعه ۱۲ ذیحجه ۹۵۸، با مهر بیضی «الواثق بالله الغنی نورالهدی

حسینی»، عناوین و نشانیها: شنگرف، کاغذ سمرقندی، دارای یادداشت سید ناصرالدین

آرام مدیر وقت کتابخانه در ذیل انجامه مبنی بر اهدای این نسخه از سوی آیت الله مرعشی

نجفی در ۱۳۴۲ ش.

جلد: تیماج مشکی، با ترنج و سرترنج و گنبد و بارگاه، عطف: تیماج قرمز، مرمت شده.

۲۰۷ گ، ۱۸ س، ۱۲ × ۱۸ سم

۱۱۲۳

(فقه - فارسی)

[سؤال جواب]

از: محمّدباقر اصفهانی (زنده ۱۱۰۲ ق)

مجموعه پرسش‌های فقهی و دینی است که پاسخ آنها از علامه مولی محمّدباقر مجلسی

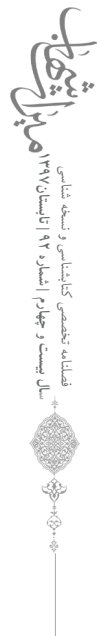
خواسته شده است. فراهم‌آورنده که شاگرد مولانا عبدالرحیم جامی مشهدی است، این

مجموعه سؤال‌ها و پاسخ‌های علامه مجلسی را به خط ایشان از طریق شاگردان علامه چون:

محمّد شریف بیرجندی، شیخ رحمت‌الله، حاجی محمود پیشنماز، حاجی محمّدحسین

بغمچی به دست آورده و در ۷ سؤال ۱۱۰۲ تدوین و تألیف کرده است و همچنین برخی

سؤال و جواب‌ها را نیز از اساتیدش از جمله عبدالرحیم جامی، شیخ محمّد حر و ... شنیده

و به این مجموعه افزوده است. کتاب دارای چندین باب و هر یک در چند فصل که سؤال‌ها و پاسخ‌های متعددی را دربردارند. گفتنی است این مجموعه غیر از کتاب ایادی سبا و غیر از نظم اللالی لاهیجی (فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا): ج ۳۳، ص ۵۳۰) است. همین نسخه را شیخ آقا بزرگ تهرانی دیده و از آن در الذریعه (ج ۱۲، ص ۲۴۳) با نام «سؤال و جواب» متعلق به یکی از شاگردان عبدالرحیم جامی یاد کرده است. گفتنی است اوراق این نسخه پراکنده شده است.

آغاز: «جواب اگر غساله یا شستن اول باشد، اجتناب احوط است. سؤال: هر گاه بر بدن نجاست است که عین دارد».

انجام: «ابن عباس اگر خواهی که با خدا ملاقات کنی و او از تو خوشنود باشد به طریقه علی سلوک کن که شک در ولایت علی کفر است به خدا».

انجامه مؤلف: «به اینجا ختم شد این رساله بر سبیل استعجال و تفرق بال و کثرت اشتغال در تاریخ سیزدهم شهر شوال هزار و صد و دو از هجرت مقدّس نبوی ... و صد هزار لعنت ازلی و ابدی بر اعدایین و مخالفین ایشان باد ابد الابدین الی یوم الدین لعناً و بیلاً کثیراً».

انجام کاتب: «تمت الکتاب ... بتاریخ بیستم شهر جمادی الثانی الف و ماء و ثلث عشر ... بخط العبد الضعیف ... ابن حاجی علی نقی فنودی محمدشفیع».

نستعلیق، محمدشفیع بن علی نقی فنودی، ۲۰ جمادی الثانی ۱۱۱۳، عناوین و نشانیها: سنگرف، مجدول مشکی، رکاب‌نویسی دارد، یادداشتی از عبدالله (فرزند کاتب) در ذیل انجامه آمده است، در برگ نخست تملک و مهر بیضوی سید ریحان‌الله موسوی با نقش «العبد سید ریحان‌الله الموسوی ۱۳۰۰» و یادداشت سید ناصرالدین آرام دیده می‌شود مبنی بر اینکه آیت الله سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی در تاریخ ۱۳۴۳ش آن را اهدا فرموده‌اند.

جلد: تیماج خردلی، دارای ترنج و نمایی از گنبد و گلدسته.

۲۴۵گ، ۱۶س، ۱۲ × ۱۷سم

۱۳۶۹

سؤال و جواب

از: ناشناخته

(اعتقادات - فارسی)

شامل مطالب اعتقادی چون: اصول پنج‌گانه، صفات ثبوتیه و سلبیه خداوند و مسائل فقهی و متفرقات به روش پرسش و پاسخ؛ به جز شعائر الاسلام حجت الاسلام اشرفی (۱۳۱۵ ق) است.

آغاز: «حمد می‌کنم ذاتی که وجود او عین ذات اوست و حمد می‌کنم صانعی را که خالی از نقص است».

انجام افتاده: «... پس از برای خداست پادشاهی و مختص اوست حمد».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.

جلد: تیماج زرشکی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی.
۲۵۴ گ، ۱۵ س، ۱۷ × ۲۲/۵ سم

۱۲۰۵

(فقه - عربی)

شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام

از: محقق حلّی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۶۷۶ ق)

نسخه موجود از طهارت آغاز و تا وصایا به فرجام آمده است.

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده ۱۲ و ۱۳ ق، عناوین و نشانیها شنگرف، دارای حواشی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ ش، یادداشت تملک شیخ رمضانعلی محصلی قوچانی در برگ آغاز دیده می‌شود.

جلد: مشمع، عطف: تیماج قرمز.
۲۱۱ گ، ۱۴ س، ۱۵ × ۲۱ سم

۱۲۵۴

(فقه - عربی)

شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام

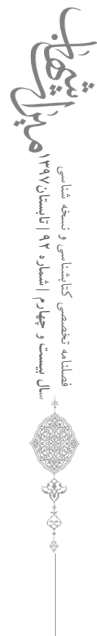
از: محقق حلّی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۶۷۶ ق)

نسخه حاضر کتاب الطهارة تا دیات است.

نسخ، محمّدصادق بن اسماعیل حسینی گلپایگانی، پنجم محرم الحرام سال ۱۲۶۸، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق.

جلد: تیماج مشکی مجدول.

۲۲۶ گ، ۲۲ س، ۱۵ × ۲۱/۵ سم

۱۶۲۸

(فقه - عربی)

شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام

از: محقق حلّی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۶۷۶ ق)

نسخه موجود مشتمل بر کتاب النکاح تا دیات می باشد.

آغاز: «کتاب النکاح و اقسامه ثلاثة القسم الاول فی النکاح الدائم».

انجام: «و حیث اتینا بما قصدناه و وفینا بما وعدناه فلنحمد الله الذی جعلناه».

نسخ، بی کا، ۲۶ شوال ۱۲۴۳، برگ پایانی نونویس، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی

و رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، یادداشتی به تاریخ ۱۳۰۳ از حسن

بن حسین با مهر بیضوی «المذنب حسن بن حسین».

جلد: تیماج قهوه ای مجدول گرهی، با ترنج و سرترنج ضربی.

۱۸۲گ، ۱۹س، ۲۱ × ۳۰سم

۱۳۲۵

(فقه - عربی)

شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام

از: محقق حلّی، جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۶۷۶ ق)

نسخه موجود از کتاب النکاح آغاز و تا دیات به انجام رسیده است.

آغاز: «کتاب النکاح النکاح و اقسامها ثلاثة القسم الاول فی النکاح الدائم و النظر فیہ

...».

نسخ، علی محمد بن اسماعیل سلیمانی لنجانی اصفهانی، پنجشنبه ۴ جمادی الثانیة

۱۲۷۱، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی

در ۱۳۷۸ق.

جلد: تیماج قهوه ای مجدول.

۱۸۷گ، ۱۷س، ۱۶ × ۲۲سم

۱۱۷۶

(کلام - عربی)

شرح تجرید الاعتقاد (= الشرح الجدید)

از: علاء الدین علی بن محمد قوشچی (۷۸۹ ق)

نسخه حاضر، شامل جواهر و اعراض است.

آغاز افتاده: «... و فی قوله و المعقول منهما اشتراکه عرضی ان هذا الوجه انما اقيم دليلاً
على».

انجام افتاده: «... فتكثر مصادماته المؤدية الى الإختلال».

نستعلیق، بی‌کاء، بی‌تا، سده یازدهم، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای حواشی، با مهر
«لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده حسين بن ابوالقاسم»، اهدایی آیت الله مرعشی
نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج زیتونی ضربی.
۱۳گ، ۱۶س، ۱۳ × ۱۹/۵سم

۱۰۸۵

شرح تجرید الاعتقاد

(کلام - عربی)

از: علاء‌الدین علی بن محمد قوشچی (۷۸۹ق)

نسخه حاضر از المبحث الثالث فی اثبات الصانع تا پایان کتاب را دربردارد.

آغاز: «المبحث الثالث فی الالهیات فی اثبات الصانع و صفاته و آثاره و فیه فصول...».

انجام: «و اذا ظن کل طائفة انه لم یقم الآخر اثم الكل بترکه و هذا آخر شرح تجرید

الكلام».

انجام «شرح تجرید الاعتقاد»،
از: علاء‌الدین علی قوشچی
مورخ محرم ۹۷۶
نسخه خطی شماره: ۱۰۸۵

نستعلیق، افضل بن عبدالحی پنجاه هزاری، محرم ۹۷۶، پنج صفحه آغاز نونویس، عناوین و نشانیها: مشکى، اندكى حاشیه‌نویسی دارد، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش، آسیب‌دیدگی متن و حاشیه بر اثر رطوبت.
جلد: تیماج مجدول خردلی.
۸۷گ، ۱۹س، ۱۱ × ۱۸سم

۱۲۷۵

شرح التصريف

(صرف - عربی)

از: عبدالله بن شیخ الیاس کلکودی (زنده ۱۰۹۹ق)

شرح مزجی است بر العزی فی التصریف ابراهیم بن عبدالوهاب زنجانی (حدود ۶۵۵ق) که در ربیع‌الثانی ۱۰۹۹ در قلعه عمادیه در حکومت آل سید عثمان بیک بن سعید خان نگاشته است.

آغاز: «الحمد لله الذي ارسل رياح فنّ التصريف كتصريف الرياح فأثارت سحب الحروف».

انجام: «الحمد لله على التمام و الصلاة و السلام على سيد الأنام و على آله و اصحابه الأجلة الكرام».

نسخ، علی محمد بن حاجی محمد گسگری، بعد از عصر بیست و پنجم ذیقعدۀ سال ۱۲۶۱، با حواشی منه، عناوین و نشانیها: شنگرف، یادداشت تملک از محمدصالح، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.
۹۹گ، ۲۷س، ۱۶ × ۲۱سم

۱۱۰۱

شرح تهذيب المنطق

(منطق - فارسی)

از: جمال‌الدین محمد بن محمود حسینی شهرستانی (قرن ۱۰ق)

نسخ، دو برگ آغاز و برگ هشتم و چهار برگ پایانی نونویس از حسین بن محمدجعفر در سده ۱۲ق، عناوین و نشانیها: مشکى، در برخی موارد شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.

جلد: تیماج قهوه‌ای روشن، با ترنج.

۱۳۴گ، ۱۶س، ۱۲ × ۱۷سم

۱۱۹۲

شرح خلاصة الحساب

(ریاضیات - عربی)

از: فاضل، جواد بن سعدالله کاظمی، فاضل جواد (۱۰۶۵ق؟)

آغاز: «الحمد لله الواحد العظيم و الفرد القديم الذي يقصر العدّ عن آلائه و يتعذر الحصر عن اقل نعمائه».

نسخ و نستعلیق، عبدالله بن شیخ جعفر، ۱۲۳۳ق هنگامی که برادرش شیخ حسن درگذشته بود، عناوین و نشانیها: شنگرف، با مهر بیضوی «عبدہ الوائق بالله الغنی محمد» در آغاز و انجام، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ش.

جلد: تیماج قهوه‌ای، با ترنج و سرترنج و نمای گنبد و گلدسته حرم حضرت معصومه=.

۸۹گ، ۲۰س، ۱۵/۵ × ۲۱سم

۱۵۶۳

شرح الزيارة الجامعة الكبيرة

(زیارت - عربی)

از: شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲۴۱ق)

انجامه: «الکاتب الحقیق تراب اقدام طلاب علوم دینیّه محمدباقر بن احمد ساکن دودانگه هزار جریب».

نسخ زیبا، محمدباقر بن احمد ساکن دودانگه هزار جریب، ۲۵ ذی‌قعدة الحرام ۱۲۴۵ جهت میرزا علیرضا، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.

جلد: تیماج روغنی، با لچک ترنج ضربی و مجدول گرهی.

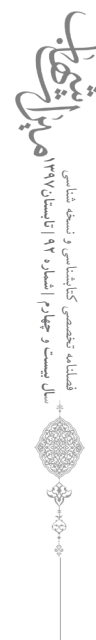
۲۵۲گ، ۳۵س، ۲۰ × ۳۰سم

۱۳۱۳

شرح شواهد البهجة المرضية

(ادبیات - فارسی)

از: نظام الدین بن ملا احمد اردبیلی (حدود ۱۱۵۰ق)

آغاز: «چنین گوید افقر العباد نظام الدین بن ملا احمد اردبیلی که این کلمات چندی است که نوشته می شود در توضیح ابیاتی که در شرح سیوطی است».

نستعلیق، محمدعلی بن کربلایی محمد ملقب به کربلایی کاکل بدلالی خان علیان، ۱۹ رمضان ۱۲۴۲، عناوین و نشانیها: مشکى، با مهر بیضوی «ربّ نجّی محمد و علی» و مهر «محمدعلی لود لور»، یادداشت تملک محمدعلی لنگرانی به کتابت سید مرتضی ۱۲۵۰، در پایان خواص ماههای رومی را نگاشته است، صفحات دارای رکابه، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق، جلد: تیماج قهوه‌ای محدود، با ترنج و سرترنج، ضربی. ۲۴۱گ، ۱۹س، ۱۶ × ۲۱/۵سم

۱۱۸۰

شرح شواهد البهجة المرضیة

(ادبیات - فارسی)

از: نظام الدین بن احمد اردبیلی (حدود ۱۱۵۰ ق)

نسخ، محمدیوسف، شنبه ربیع الاول سنه ۱۲۴۱، عناوین و نشانیها: شنگرف، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۲ش، تملک میرزا محمد انصاری ۱۳۵۱ق، با مهر محمد حسینی. جلد: تیماج قهوه‌ای، با ترنج و سرترنج و نمایی از گنبد و گلدسته. ۶۰گ، ۱۶س، ۱۲/۵ × ۲۱سم

۱۲۱۸

شرح العقائد العزیدیة

(کلام - عربی)

از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ ق)

شرح مزجی است بر رساله الاعتقادات قاضی عضدالدین عبدالرحمان ایجی (۷۵۶ ق) که در چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۹۰۵ در بلدة چیرون به پایان رسیده است. فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۲۰، ص ۱۳۲. آغاز افتاده: «... و لم استرسل بشعب القیل و القال علی ما هو دأب اهل الجدل القاصرین عن انتهاج طرق الاستدلال». انجامه: «کتبت هذا الكتاب علی الاستاد العالم الفاضل ... صبغة الله افندی».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سدهٔ دوازدهم و سیزدهم، نوشته شده در نزد استاد عالم فاضل صبغة الله افندی، عناوین و نشانیها: شنگرف یا مشکی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق. جلد: تیماج خرمایی مجدول. ۷۷گ، ۱۳س، ۱۵ × ۲۱سم

۱۰۹۳

شرح قطر الندی و بل الصدی

(نحو - عربی)

از: جمال‌الدین عبدالله بن یوسف بن هشام نحوی (۷۶۱ق)

انجامه: «و کتب لنفسی ثم لصایر [کذا] اخوان الصالحین فی عصر یوم الخمیس تسع عشرین، فی صبح یوم السبت عشرین شوال المکرّم سنة ۱۲۴۹».

نسخ، بی‌کا، صبح شنبه ۲۰ شوال ۱۲۴۹، عناوین و نشانیها: شنگرف، وقفی آیت الله نجفی در ۱۳۷۲ق، با مهر مستطیل «وقف سیّد شهاب‌الدین الحسینی المرعشی به کتابخانه آستانه ۱۳۴۶»، با تملک اعلامی دشتی. جلد: تیماج مشکی با ترنج و سرترنج، عطف: قهوه‌ای. ۱۲۲گ، ۱۶س، ۱۲ × ۱۸سم

۱۱۵۵

شرح قطر الندی و بل الصدی

(نحو - عربی)

از: جمال‌الدین عبدالله بن یوسف ابن هشام نحوی (۷۶۱ق)

نسخ، محمّدرفع بن ملا عبدالله، پنجشنبه ۱۲۶۵، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی فارسی و عربی به نقل از شواهد و شرح جامی و ...، تملک سیّد نورالدین پسر سیّد حیدر شیرازی ذیل انجامه دیده می‌شود، در برگ نخست یادداشت سیّد ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه آستانه آمده است که این نسخه اهدایی آیت الله سیّد شهاب‌الدین مرعشی نجفی به تاریخ ۴ جمادی‌الثانی ۱۳۷۲ است، در برگ ۲ و ۷۰پ مهر مستطیل با نقش: «وقف نمود سیّد شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی بر کتابخانه آستانه حضرت معصومه سلام الله علیها ۱۳۷۲» دیده می‌شود. جلد: تیماج قهوه‌ای. ۷۱گ، ۲۳س، ۱۴ × ۲۰سم

شرح قطر الندی و بل الصدی

(نحو - عربی)

از: جمال‌الدین عبدالله بن یوسف بن هشام نحوی (۷۶۱ ق)

نسخ، محمّدحسین بن لطفعلی، ۱۶ شعبان ۱۲۳۸، برای ملا اسماعیل بن ملا حسن، عناوین و نشانیها: شنگرف و دارای حواشی در هامش و میان سطور به عربی و فارسی، در ذیل انجامه و در برگ آغازین و انجام نسخه مهر مربع با این عبارت: «وقف نمود شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی بر کتابخانه آستانه مقدسه حضرت معصومه»، در برگ سوم نیز یادداشت سید ناصرالدین آرام مدیر وقت کتابخانه آمده است که آیت الله مرعشی در تاریخ ۴ جمادی‌الثانیه ۱۳۷۲ این نسخه را وقف کرده است، لبه برگ نخست پریده و ناشیانه وصالی شده است.

جلد: تیماج قرمز ضربی مجدول گرهی.

۱۳۴گ، ۱۵س، ۹/۵ × ۲۰/۵سم

شرح المختصر النافع

(فقه - عربی)

از: ناشناخته (سده ۱۳ ق)

شرح مزجی مفصلی است بر المختصر النافع محقق حلی (۶۷۶ ق)، با استناد به احادیث و روایات و نقل اقوال بزرگان، با عناوین «قوله قوله». از کشف اللثام فاضل هندی (درگذشته ۱۱۳۷ ق) نقل می‌کند و در افزوده‌های در حاشیه نیز از شیخ جعفر نقل می‌نماید. نسخه موجود مشتمل بر کتاب النکاح می‌باشد.

آغاز: «بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و صلّ الله على محمد و آله الطاهرين ... كتاب النکاح قال الجوهري الوطی و قد يقال العقد و قال في القاموس النکاح الوطی و العقد».

انجام: «فان لم يوجد جاز لهم اخذ النفقة من غير اذن من وجبت عليه مع امتناعه تم كتاب النکاح يوم الثالث عشر بشهر ذی القعدة و ذی الحج».

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، سده دوازدهم و سیزدهم هجری، عناوین و نشانیها: شنگرف، در اوایل نسخه خط‌خوردگی‌ها در متن و افزودگی‌های بسیار در حواشی به چشم می‌خورد، تصحیح

شده، با حواشی «منه»، با مهر بیضوی «محمدجعفر» و مهر کروی «عبدہ موسی موسوی»،
اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.
جلد: تیماج مشکی مجدول گرهی.
۲۰۳ گ، ۱۹ س، ۱۹ × ۲۲ سم

۱۱۹۷

شرح النقایة فی مختصر الوقایة

(فقه حنفی - عربی)

از: محمود بن الیاس رومی (قرن ۹ ق)

شرحی مزجی بر کتاب النقایة فی مختصر الوقایة صدر الشریعہ الثانی، عبیدالله بن
مسعود حنفی (۷۴۵ ق) است.

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا): ج ۲۰، ص ۸۸۶.

نسخه موجود از کتاب الطهارة آغاز و تا وصایا به فرجام رسیده است.

نسخ، بی کا، بی تا، سده دوازدهم هجری، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، نام مؤلف
و تاریخ تألیف (شب جمعه ۱۸ ذیحجه ۸۵۱) در پایان ثبت شده است، اهدایی آیت الله
مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.

۱۳۵ گ، ۱۶ س، ۱۶/۵ × ۲۰ سم

۱۱۲۰

شرح هدایة الحکمة (= شرح الهدایة الاثیریة)

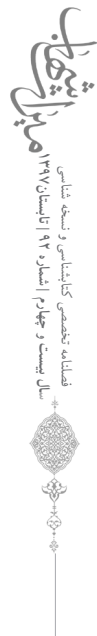
(فلسفه - عربی)

از: کمال الدین حسین بن معین الدین میبیدی (۹۱۱ ق؟)

نسخ، بی کا، بی تا، قرن ۱۲ ق، عناوین: شنگرف، در برگ نخست یادداشت سید ناصرالدین
آرام مبنی بر اهدای این نسخه از آیت الله مرعشی نجفی در ۴ جمادی الثانی ۱۳۷۲ و در
ذیل آن مهر مستطیل با این عبارت: «وقف نمود سید شهاب الدین الحسینی المرعشی
النجفی بر کتابخانه آستانه حضرت معصومه سلام الله علیها»، رطوبت و چربی و موریانه
به حواشی نسخه سرایت نموده است.

جلد: تیماج زرد، مرمت شده.

۱۰۶ گ، ۱۲ س، ۱۹ × ۱۲ سم

۱۱۳۴

شرح هدایة الحکمة

(فلسفه - عربی)

از: کمال‌الدین حسین بن معین‌الدین میبیدی (۹۱۱ق؟)

نستعلیق، بی‌کا، اواخر دهه نخستین جمادی‌الثانی سال ۱۰۶۲، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای حواشی با نشان «مصلح‌الدین» و «منه رحمه الله»، با دو یادداشت تملک: ۱. محمّدصالح با مهر بیضوی، ۲. محمّدحسین پسر محمّد مهدی مشهور به آقا بابا در ۱۱۸۳، ذیل انجامه یادداشت سید ناصرالدین آرام مبنی بر اهدای این نسخه از طرف آیت‌الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش. جلد: تیماج خرمایی گرهی. ۹۸گ، ۱۷س، ۱۰×۱۹سم

۱۲۹۷

شمس الحقیقة

(اصول دین - فارسی)

از: مهدی بن یوسف خراسانی، واعظ (زنده در ۱۲۹۷ ق)

در اصول دین، در ضمن چند باب، باب اول در اقرار به وجود حق تعالی و صفات کمالیه اوست، به انضمام اشعار عربی در ستایش علی بن ابی‌طالب (ع) و رساله‌ای به نام الباب المختار من کتب مولانا امیرالمؤمنین (ع) و رساله‌ای به نام اعدائه و امراء بلاده. مؤلف این کتاب را به نام ناصرالدین شاه در سال ۱۲۹۷ ق نگاشته و در سال ۱۲۹۶ تألیف آن را آغاز کرده و در سال ۱۲۹۷ ق آن را به فرجام آورده و در دیباچه رساله از حاجی محمّد رضا مؤتمن‌الملک وزیر مملکت خراسان تمجید می‌کند. آغاز: «الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد اما بعد چنین گوید تراب اقدام ارباب یقین ... مهدی بن یوسف».

انجام: «تمّ باب المختار بعون الملك الجبار فی يوم السابع عشر شهر ربيع الاول ۱۲۹۷». نستعلیق، مهدی بن یوسف خراسانی مشهور به واعظ، دوشنبه صفر سال ۱۲۹۷، سی و چهارمین سال سلطنت ناصرالدین شاه قاجار، و ۱۷ ربیع‌الاول ۱۲۹۷ در پایان بخش دوم، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، اهدایی آیت‌الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق. جلد: تیماج زرشکی، عطف: تیماج قهوه‌ای. ۲۸۳گ، ۱۶س، ۱۴×۲۱.

موقوفات ماندگار
(بخش اول)

۱۳۷۸

صحاح اللغة

(لغت - عربی)

از: ابونصر اسماعیل بن حماد جوهری نیشابوری (۳۹۳ ق)

نسخه حاضر از فصل الذال تا آخر است.

آغاز افتاده: «... فصل الذال ذرع الید یذکر و یؤنث و الذراع ذراع الأسد».

انجام: «الا یا اسلمی یا دارمی علی البلی * و لازال منهالاً بجرعائک القطر».

نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، سنه ۱۱۵۶، عناوین و نشانیها: شنگرف و مشکى، صفحات

دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.

جلد: تیماج زرد مجداول، ترنج و سرترنج ضربی، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت.

۳۶۵ گ، سطور مختلف، ۱۶ × ۲۲/۵ سم

۱۰۷۱

الصحيفة السجادية

(ادعیه - عربی)

از: امام سجاد، علی بن الحسین علیهما السلام (شهادت ۹۵ ق)

نسخ، بی‌کا، بی‌تا، از قرن ۱۲ ق، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی

نجفی در ۱۳۷۲ ق با مهر کتابخانه.

جلد: تیماج مشکى ضربی، مرمت شده.

۱۸۴ گ، ۱۱ س، ۱۱ × ۱۶ سم

۱۱۱۴

الصحيفة السجادية

(ادعیه - عربی)

از: امام سجاد، علی بن الحسین علیهما السلام (شهادت ۹۵ ق)

ملحقات را دارد.

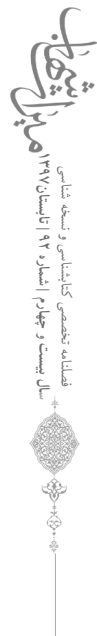
نسخ معرب، بی‌کا، سه‌شنبه شعبان ۱۰۸۹، عناوین و نشانیها: شنگرف، دارای حواشی، با

نسخه علامه مولی محمدباقر مجلسی مقابله شده که آن نیز با نسخه شیخ بهایی مقابله شده

بود، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۰ ش.

جلد: تیماج روغنی، عطف: نارنجی سیر.

۱۸۴ گ، ۱۱ س، ۱۱ × ۱۹ سم

الصحيفة السجادية (با ترجمه زيرنويس فارسی)

(ادعیه - عربی)

از: امام سجاد، علی بن الحسین علیهما السلام (شهادت ۹۵ ق)

مترجم: ناشناخته

ترجمه فارسی دعاها زيرنويس شده، ملحقات این نسخه شامل: تسييح، دعائه في التحميد، دعائه في التذلل، دعائه في ذكر آل محمّد (ع)، دعائه في الصلوة على آدم، دعائه في الكذب و الاقالة، دعائه فيما يخافه و يحذره، دعائه في الايام السبعة. آغاز افتاده: «... علی بن ابی طالب (ع) في شهر ربيع الاول من سنة ستّ عشرة و خمسمائة قراءة عليه و انا أسمع قال سمعتها».

آغاز دعای اول: «و كان من دعائه (ع) اذا ابتداء بالدعاء بدأ بالتحميد لله عزّ و جلّ و الثناء عليه ، فقال: الحمد لله الاول بلا اول كان قبله و الآخر بلا آخر يكون بعده الذي قصرت عن رؤيته ابصار الناظرين و عجزت عن نعته اوهام الواصفين...».

آغاز ترجمه: «سپاس مر خدای را که اول همه است بی آنکه اولی باشد پیش از او و آخر همه است بی آنکه آخری باشد بعد از او، آن کسی که کوتاهی کرده است از دیدن او چشم‌های نگاه‌کنندگان و عاجز آمده است از وصف کردن او اندیشه‌های وصف‌کنندگان».

انجام: «انت ثقتی و رجائی فی الأمور کلّها فاقض لی بخیرها عاقبة و نجّنی من مضلات الفتن برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمّد رسول الله المصطفی و علی آله الطاهرين».

انجام ترجمه: «تویی اعتماد من و امید من در کارها همگی، پس حکم کن برای من به بهترین آنها از روی عافیت و رهایی ده مرا از گمراه‌کنندگان به رحمت خود ای مهربان‌ترین مهربانان رحمت کند خدا بر مهتر ما محمّد رسول خدا که برگزیده است و بر آل او که پاکانند». انجام افتاده ملحقات در دعای یوم السبت: «و توقّنی لما ینفعنی ما ابقیتنی و ان تشرح بکتابک صدري».

متن ادعیه: نسخ معرب، و نستعلیق در ترجمه زيرنويس به شنگرف، بی‌کا، بی‌تا، از سده دوازدهم هجری، صفحه آغاز نونویس، عناوین و نشانیها: شنگرف، نسخه تصحیح شده، در حاشیه لغات مشکله را توضیح می‌دهد و ذکر نسخه بدل‌ها با رمز (س) و حواشی با

نشانی (م ق ر مدّظله)، صفحات مجدول به لاجورد و مشکى، در آخر نسخه به خطى علمایى و بدون نقطه «و من مناجاته (ع) من الله العلام» با سرآغاز: «الهی الأمان الأمان يوم لا یتأخرون ساعة»، اهدایى آیت الله مرعشى نجفى به آستانه در ۱۳۴۲ ش. جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ترنج‌دار، با نمای بارگاه کریمه اهل بیت. ۱۸ گ، ۱۸ سطر با ترجمه، ۱۳ × ۱۹/۵ سم

۱۴۰۸

الصحيفة السجادية

(ادعیه - عربی)

از: امام سجاد، علی بن الحسین علیهما السلام (شهادت ۹۵ ق)
نسخه موجود از آغاز تا نیمه دعای ۴۵ می باشد.
آغاز: «حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابوالحسن محمد بن الحسن بن احمد بن علی بن محمد».

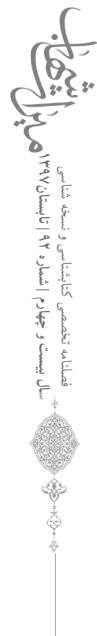
انجام افتاده: «السلام عليك كما وفدت علينا بالبركات و غسلت عنا دنس الخطيئات».
نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا، عناوین: نانوشته، صفحات ستون‌بندی به زر و مشکى و کمنداندازی به زر و مشکى و مجدول به لاجورد و مشکى، فتحعلی خان تنکابنی با تولیت علی حسینی تنکابنی این نسخه را به تاریخ ۱۲۴۸ در جهت روح بزرگ امام سجاد (ع) وقف نمود تا مورد استفاده علما قرار گیرد، اهدایى آیت الله مرعشى نجفى در ۱۳۴۱ ش. جلد: تیماج زرشکى، درون جدول زرانود. ۱۱۱ گ، ۹ س، ۱۴ × ۲۳ سم

۱۰۵۵

الصدرية في القواعد النحوية

(نحو - عربی)

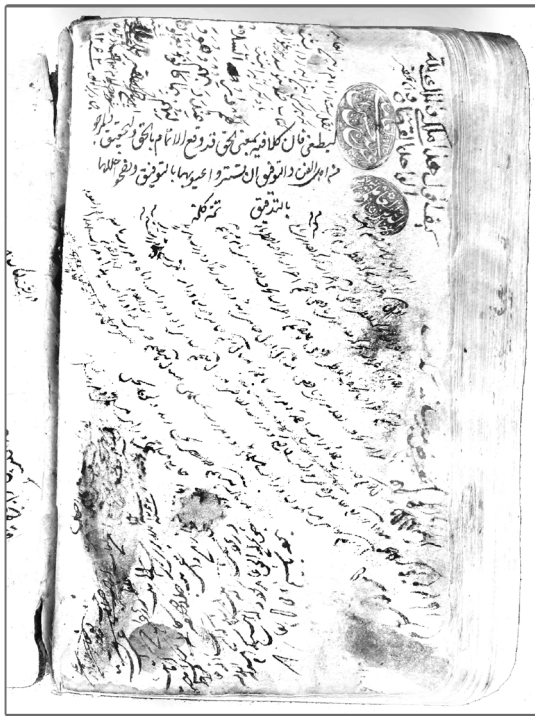
از: امیر معزالدين محمد بن ابى الحسن موسى مشهدى (زنده ۱۰۴۳ ق)
الذريعة: ج ۱۴، ص ۲۳۰ و ج ۱۵، ص ۲۸؛ فهرستگان نسخه‌هاى خطى ایران (فنخا): ج ۲۱، ص ۶۰۱-۶۰۲.
آغاز: «بسمله، لك الحمد يا فاعل ما تشاء و لك الشكر يا رافع اسماء الملائكة فى السماء و لك الثناء يا ناصب اعلام النبيين فى الغبراء».

نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، سدهٔ یازدهم هجری، عناوین و نشانیها: شنگرف و مشکى، تملك
حيدر بن حسين عاملی و بهاء‌الدين عاملی با مهر بیضوی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی
در ۱۳۴۳ ش.

جلد: تیماج مشکى، عطف: تیماج سبز مرمت شده.

۱۱۸ گ، سطور مختلف، ۱۱ × ۱۷ سم

تملك و مهر «حیدر بن حسین عاملی» و «بهاء‌الدین
عاملی» در صفحهٔ نخست «الصدریة فی القواعد المحویة»
نسخه خطی شماره: ۱۰۵۵

۱۳۹۶

(فقه حنفی - فارسی)

صلوة مسعودی

از: مسعود بن محمود بن یوسف سمرقندی (قرن ۷ ق)

مرحوم استاد دانش‌پژوه در فهرست آستانهٔ قم (صفحات ۱۴۰ ۱۴۴) به تفصیل به معرفی
کتاب حاضر و نسخه‌های خطی شناخته شده از آن پرداخته است.

آغاز افتاده: «چون توفیق رفیق وی گردد که ده بار گوید اعوذ بالله».

انجام افتاده: «... خلیفه کرد تا خطبه خواند روا بود اشکال آید که بر».

نسخ تحریری، محمود بن شیخ علی بن امیرخواجه بن امیرلالا، سه‌شنبه ۲۴ رمضان سال ۸۲۹ (پایان دفتر یکم)، ثبت تاریخ زادروز محمدسعید در ۶ ربیع‌الثانی ۷۳۲ در برگه پایانی دفتر یکم (برگ ۱۲۲) آمده است، عناوین و نشانیها: شنگرف، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۴۳ ش.

جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، با ترنج و نمای بارگاه کریمه اهل بیت.

۲۶۶ گ، ۲۳ س، ۱۶ × ۲۳/۵ سم

۱۳۳۸

صیغ ایقاع و عقود نکاح و متعه و کفاره افطار روزه ماه رمضان (فقه - فارسی)

از: میر محمدباقر بن اسماعیل حسینی خاتون‌آبادی اصفهانی (۱۱۲۷ ق)

این کتاب مختصر مشتمل بر سه مطلب است:

مطلب اول: در بیان عقد نکاح دائمی و مجملی از احکام آن؛

مطلب دوم: در بیان عقد متعه و بعضی از احکام آن؛

مطلب سوم: در بیان مجملی از احکام افطار روزه ماه مبارک رمضان.

به نام شاه سلطان حسین صفوی نگاشته شده است.

فهرست دانشگاه تهران: ج ۷، ص ۲۷۱۸؛ فهرست مدرسه سپهسالار: ج ۵، ص ۲۹۴؛

فهرست مدرسه فیضیه: ج ۲، ص ۸۰؛ فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا): ج ۲۱، ص

۹۵۶.

آغاز: «حجله عرایس ابکار سخن را زینت و بها و شبستان گل چهرگان بیان را روشنی و

ضیاء».

انجام: «و بسیاری از علما کفاره را به جهت جبر کردن بر مرد واجب ندانسته‌اند و واجب

نبودن کفاره دیگر ظاهرتر است».

نسخ، علی بن مجنون تبریزی قمی، ۲۵ رجب سال ۱۱۴۸ در نقلی در کشور گرجستان،

عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در

۱۳۴۲ ش.

جلد: مشتمل قهوه‌ای، عطف: تیماج قرمز.

۴۶ گ، ۱۲ س، ۱۵ × ۲۰/۵ سم

۱۵۵۴

ضوء المصباح

(نحو - عربی)

از: تاج‌الدین محمد بن محمد اسفراینی (۶۸۴ ق)

شرحی است بر کتاب المصباح ناصرالدین بن عبدالسید مطرزی نحوی (۶۱۰ ق).
شارح چون شرح طولانی دیگری به نام المفتاح فی شرح المصباح نوشته بوده، به دستور
استادش برهان‌الدین نسفی (۶۸۷ ق) آن را گزیده ساخته است.
آغاز: «قوله اما بعد حمد الله ذی الانعام، اما کلمة فیها معنی الشرط و الابتداء و لذلك
کانت الفاء لازمة لها».

انجام: «و هذا باب الاطناب فيه مجال لکنه یفضی الی الملال فاقتصرت علی هذا القدر
فلیس الی».

نستعلیق، محمد عبدالحکیم، سه‌شنبه بعد از طلوع آفتاب سال ۱۲۳۲ در بلده مدراس در
هند، عناوین و نشانیها: شنگرف، با حواشی، صفحات تا برگ ۳۳ مجدول به شنگرف و
مشکی، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق.
جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول.
۱۴۰ گ، ۱۷ س، ۱۸ × ۳۰ سم

۱۵۶۷

عقائد المتقین در معرفت اصول دین

(اعتقادات - فارسی)

از: میرزا کلب حسین بن فضلعلی تبریزی^۱ (قرن ۱۱ ق)

در این کتاب عقاید شیعه به روش ساده و گاهی به صورت سؤال و جواب، به صورت
مفصل با عناوین «عقیده عقیده» با استفاده از آیات کریمه و احادیث اهل بیت (ع)، در یک
مقدمه در غرض از خلقت و پنج باب به تفصیل ذیل بیان شده است:

باب اول: در صفات خالق؛

باب دوم: در نبوت و رسالت؛

۱ نام مؤلف به شکل های متفاوت و ناهمگون در منابع مختلف ثبت شده، از جمله ر.ک: فهرستواره
منزوی ۴۳۲/۹؛ فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا) ۷۲۲/۲۲.

باب سوم: در خلافت و امامت؛

باب چهارم: در معاد و احوال قیامت؛

باب پنجم: در چگونگی انقراض عالم.

آغاز: «صدر الکتاب صحیفه رازداران الهی و فصل الخطاب صدرنشینان بارگاه پادشاهی حمد و ثنای حضرت سلطان».

انجام: «و الطاف نامتناهی خود را از ما عاصیان دریغ ندارد آنه ولی الاحسان و مولی الفضل و الامتنان».

نستعلیق، علی قلی بن محمد ساکن قریه کندوجان ویدهر (نام منطقه‌ای در آذربایجان شرقی)، دوشنبه ۲۶ ماه ربیع الاول سنه ۱۲۳۰، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج خاکستری.
۴۵۹گ، ۲۲س، ۲۰ × ۲۸/۵سم

۱۶۵۰

عین البكاء

(تاریخ معصومین - فارسی)

از: محمدتقی بن احمد بروجردی، متخلص به نقی (زنده در ۱۱۹۹ ق)
نام مؤلف در منابع به دو صورت (محمدتقی) و (علی نقی) ثبت شده است.
فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا): ج ۲۳، ص ۱۵۷؛ فهرستواره منزوی: ج ۳، ص ۱۷۲۱.

آغاز: «الحمد لله الذی خلقنا بلطفه من الماء و الطین و جعلنا بکرامته من امة سید المرسلین».

انجام: «یا الله دست ما را از دامن چنین آقایی کوتاه مکن و ما را به شفاعت او برسان».
نستعلیق، محمدمحسن بن ملا ابوالقاسم کابلی، ۱۶ صفر سنه ۱۲۲۷، عناوین و نشانیها: شنگرف، صفحات دارای رکابه، اهدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ق.
جلد: مشتمع قرمز، عطف: تیماج سبز.
۱۷۶گ، ۲۲س، ۲۱ × ۳۱سم

۱۶۶۵

عین البكاء

(تاریخ معصومین - فارسی)

از: ملا محمدتقی بن احمد بروجردی، متخلص به نقی (زنده در ۱۱۹۹ ق)

آغاز: برابر نسخه پیشین.

انجام: «بعد از ناله و زاری و بی‌قراری آن اسیران بر سر قبر شهیدان به تلاوت شکایت قرار

گرفتند».

نستعلیق، علی ولد استاد قربانعلی کجوری، قریه پول (گ ۹۲) من محال کجور، چهارشنبه

۱۵ ربیع‌الثانی ۱۲۴۴، عناوین و نشانیها: سنگرف، صفحات دارای رکابه، هدایی آیت الله

مرعشی نجفی در ۱۳۴۰ ش.

جلد: تیماج روغنی مجدول.

۱۱۲ گ، ۲۰ س، ۲۱ × ۳۳ سم

۱۴۲۳

عیون اخبار الرضا (ع)

(حدیث - عربی)

از: شیخ صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱ ق)

آغاز: «الحمد لله الواحد القهار العزيز الجبار الرحيم الغفار فاطر الأرض و السماء خالق

الظلمة و الضياء».

نسخ، محمدباقر بن ملا محمدتقی، ظهر ۱۷ رجب ۱۱۱۸، عناوین و نشانیها: سنگرف،

با حواشی، تملک محمدباقر کرمانی به سال ۱۱۱۸ با مهر بیضوی «یا امام محمدباقر

ادرنکی»، هدایی آیت الله مرعشی نجفی در ۱۳۷۲ ق.

جلد: تیماج زرشکی مجدول، با ترنج و سرترنج ضربی، عطف: تیماج قهوه‌ای.

۲۱۱ گ، ۲۳ س، ۱۸ × ۲۳/۵ سم

